

Hükûmetin yeni faaliyet programı

TARİH KURULTAYI KAPANDI

Profesör Afet: "Türk milleti yüksek idarecilerini bulduğu zaman en kudretli varlık olur,, dedi

Ecnebi âlimler bugün Ankaraya gidiyorlar

Memleketimiz hakkında Kurultayın son toplantısında ecnebi profesörler intibalarını anlattılar

Atatürk localarında kongreyi takip ederlerken

İkinci Türk Tarih Kurultayı dün Dolmabahçe sarayının hususî salonunda, saat on dördte altıncı ve son toplantısını yapmıştır.

Bu toplantıya da Atatürk yüksek huzurlarile şeref vermişler, hususî lo-

calarına Profesör Bayan Afet, Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp, Adliye Vekili Şükrü Saraçoğlu, Kütahya say-lavı Recep Peker'i de kabul buyur-muşlardır.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Türk ilminin iki hâdisesi karşısında düşünceler

Dil bayramını kutlularken

YAZAN

Büyük çay eatis

Bürhan Cahid

Geçen gün gazetelerin ilk sayfalarında İstanbul belediyesinin bir ilâmı çıkmıştı. Şöyle bir başlığı vardı:

— Tenbihi beledi!

(Devamı 8 inci sayfada)

Tarih kongresinin son günü

YAZAN

Kadircan Katlı

Kadircan Katlı

Dün de yüzlerce münevver insan, iki tarafı ağaçlı yollardan yürüdüler; Dolmabahçe sarayının, yüze olduğu kadar ruha da gülümsiyen, saygı telkin eden

(Devamı 8 inci sayfada)

İstanbul güreşçileri Yugoslavları 7-0 yendiler

Bugün de İstanbul - Atina muhtelitleri arasında güreş müsabakaları var

(Yazısı 6 inci sayfada)

Bugün Türk dil bayramıdır

Beşinci dil bayramı bugün bütün memlekette törenle ve tezahüratla kutlanacaktır. Yurdun her köşesinde Halkevleri bu münasebetle parlak ve zengin programlar hazırlamışlardır.

Ulu Önder Atatürkün yüksek himaye ve irşadları ile Türk dili üzerindeki çalışmalar hergün biraz daha genişlemekte, dilimiz gittikçe zenginleşmektedir. Ana dilimizin geniş manalı varlıklarını bulmak için yapılan ara-

(Devamı 2 nci sayfada)

Atatürk için..

Devlet adamları yarattıkları eserler ile ölçülürler

Arkadaşım "Hayır, Atatürk tarihin yetiştirdiği büyüklerden hiç birine benzemez,, dedim ve anlattım

Yazan : Nahmut Esat Bozkurt

[Yazısı ikinci sayfada (Hergün) sütunumuzdadır.]

Seyid Rıza ölen sevgilisini unutamıyor!

İhtiyar muha'efet reisininin bu kadına olan aşkının büyüklüğü hayret uyandırdı

Seyid Rıza isticvab için hapisneden çıkarılırken

Elâziz (Hususî) — Tunceli isyan ve muhalefetinin elebaşlarından olan Seyid Rızanın isticvabı fiilen sona ermiştir.

(Devamı 5 inci sayfada)

Vekiller bugün Ankaraya gidiyorlar

İcra Vekilleri Hey'eti yarın Celâl Bayarın reisliğinde toplanıyor

Başvekâlet Vekili Celâl Bayar Ankarada

Ankara, 25 (Hususî) — Vekillerin ek-serisi pazartesi günü dönmüş bulunacaklarından aynı gün veya salı İcra Vekilleri Heyeti Başvekâlet Vekili Celâl Bayarın reisliğinde toplanmalarına baş-lyacaktır.

Hükûmet teşrinisanide Meclisin huzu-runa muayyen çalışma esaslarile çıkacaktır. Yeni faaliyet programının ana çizgileri önümüzdeki ay içinde tesbit edilecektir. Celâl Bayar Şakir Kesebirle

(Devamı 5 inci sayfada)

Paramızın kıymetini düşürmek isteyenlerin izleri bulundu

Maliye Vekili "Borsada spekülasyon yapmak isteyenlerin manevraları tamamen durdurulmuştur. Vaziyet esasen normaldi, bugün de normaldir,, diyor

Borsada tabii halin avdet ettiğini dün yazmıştık. Dün, Türk borcu tahvilleri İstanbul borsasında 13,95 lirada açılmış, 14,10 liraya kadar muamele gördükten sonra 13,90 lirada kapanmıştır.

Borsa komisierliği ve İstanbul vilâyeti,

bir iki gün evvel piyasada çıkarak borsaya da intikal eden ve mukabili döviz olan esham üzerinde tesir yaparak yükselmeye sebep olan Türk parasının kıymetinin düşürüleceği sayıalarını çıkaranlar

(Devamı 8 inci sayfada)

Yeni romanımızı okuyor musunuz?

Valide Sultanın gerdanlığı

Yerli ve mükemmel ilk zabıta romanı

Dün başlayan tefrikamızın ikinci parçası birincinin mufassal bulâsası ile birlikte bugün yedinci sayfamızdadır.

Hergün

Atatürk
İçin

- 1 -

Mahmut Esat Bozkurt

Bana bir gün çok sayın bir arkadaşım soruyordu:

«Atatürk tarihin yetiştirdiği büyüklerden hangisine benzer?»

Düşünmeden karşılığımı verdim:

«Hatırimda kalanlardan hiç birisine..»

O:

«Büyük İskendere?»

Ben:

«Ne münasebet?! O kral oğludur. Babası Filipten memleket buldu. Hazine buldu. Dünyanın en kudretli ordusunu buldu ve her şeyi hazır buldu.»

Arkadaşım:

«Evet amma, 30 yaşına varmadan dünyayı yendi ve fethetti.»

Ben:

«Olabilir. Fakat «Vels» in dediği gibi dünya imparatorluğu bir çocuğun eline verilmiş, kıymetli bir vazoya benziyordu. Çocukcağın ayağı sürçünce, vazoyu tuz gibi dağıldı gitti, bir varmış bir yokmuş oluverdi. Tıpkı birkaç saat süren kanlı bir sinema şeridi gibi..»

«Anibal» a ne dersin?

Ben:

«Bırak Allahı seversen.. O zavallıya Romayı görmek bile nasib olmadı. Ülküsünün verimi; «Kartaca» nın, «Sipyan» ın ayakları altında çiğnenmesi ve bir avuç kül haline gelmesi oldu.»

— Ya Napolyon?!.. dedi.

«Bilirim. Bu ismi ileri sürmek zamanımızın bile modasıdır, büyüklerden söz açılınca bunu anmak hâlâ modalıyı kaybetmemiştir!.. Fakat bu bir muhame necicesi değil, modaya uymak halletidir.»

Nasıl olur?!.. dedi.

Ben:

«Anladığım kadarını söylüyeyim sana.»
«Şüphe yok ki Napolyon, İskender, Anibal, bunlar ufak tefek adamlar değildirler. Fakat devlet adamlarının, yaratıkları eserleri ile ölçülmeleri gerektir.»

Napolyon ne yaptı?

Bunu düşünelim.

Napolyon büyük ihtilâlin heyecanını yaşayan, büyük bir Fransa buldu. Başına geçti:

Mısra yürüdü. Vurdu. Yaktı. Aldı. Hind yolunu açmak istiyordu.

«Akkâ» önünde General «Cezar Ahmed» in şamarı yüzünde patlayınca Mısra düdüdü. Tutunamadı.

«Nelson» filosu önünden korkarak sıvışan bir deniz hırsızı gibi soluğu Fransada aldı.

Asya fethine çıkan Fransız orduları kızgın çöllere eridi.

3 bin yıl bakan ehmamlar onlara birer mezar taşı oldu.

Şarkta hızını alamayan imparator var kuvvetle Hollanda, Almanya, Avusturya, Rusya üzerine atıldı.

Bütün Avrupa, baştanbaşa teslim oluyordu.

Kadın, erkek, çocuk, genç, ihtiyar hepsi; Fransız silâhları önünde eller yukarı teslim oluyorlardı.

İmparator vurdu, yaktı, yaktı ve her şey yangınlar ve kan şelleri içinde çiğnendi.

Fakat bu plânsız ve manasız çekişmenin, istilâların arkası gelmedi, biraz sonra büyük ordu Moskovada sarsıldı.

Moskova kendi kendini ateşledi.

Teslim olmadı.

Artık büyük ordu dönüyordu. «Viktor Hugo» nun dediği gibi:

«İlk defadır ki kartal başını eğmiş bulunuyordu.»

Şimdi heyecanlı Fransız kanı, Moskova meşalesinin aydınlattığı sonsuz buz deryaları içinde donuyordu ve dondu.

Ordu tıpkı donuk bir insan gibi sürüne sürüne, binbelâ ile Parise varabildi.

İmparator düştü, ve «Elbe» adasına sürüldü.

Lâkin hırsını dizginliyemedi, hırsı onu aldı, sürüledi.

Ve yeniden Fransız topraklarına çıkardı.

«Vaterlo» da bütün Avrupa bu hırsın karşısına dikildi.

Bütün Avrupa boğazlaştı ve Fransız kanı son damlasına kadar aktı.

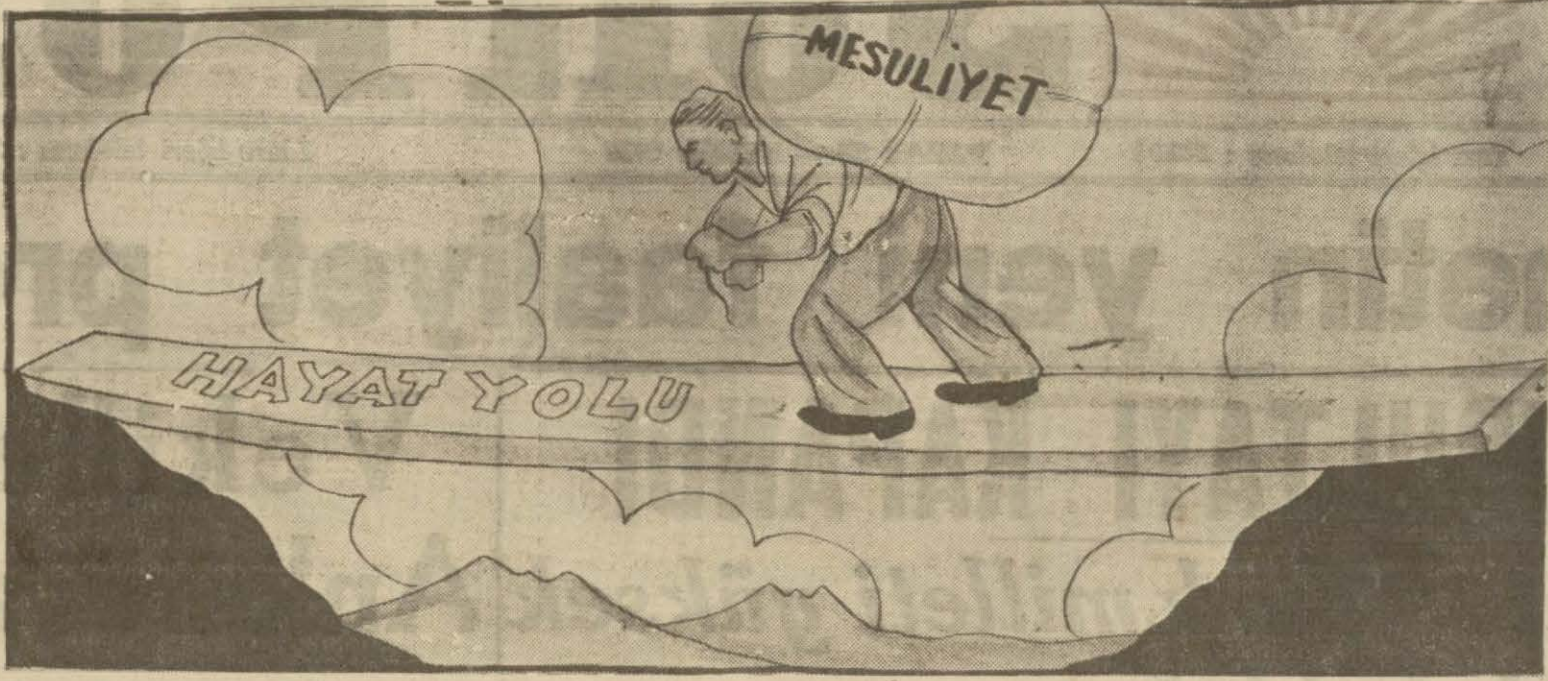
İmparator kat'i darbeyi yemişti. Artık belî, kolu kırılmış, harekete mecali kalmamıştı.

Cumhuriyete yaptığı kendi başına gelmişti.

Hırsı yolunda, milyonca adam öldüren

Resimli Makale:

✕ Karar sahibi olunuz. ✕

Bütün insanlar iki kısma ayrılırlar. Birinci kısımda bulunanlar icab ettiği zaman karar vermekten ve mes'uliyeti yüklenmekten çekinmeyenler bulunur, sayıları gayet azdır. İkinci kısımda ise kendi başlarına herhangi bir karar vermekten, mes'uliyeti üzerlerine alarak iş görmekten âciz olan insanlar vardır. Beşeriyetin azim ekseriyetini bunlar teşkil ederler.

İşini bilen, işinde çalışan, işine hâkim olan adam işine müteallik bir meselede daima karar sahibidir, yaptığını bildiği için mes'uliyetini de üzerine alır. Karar sahibi olmayan ve icabında mes'uliyeti üzerine almaktan korkan adam işini bilmeye, çalışmaya, işine hâkim olmıyan adamdır. Hayatta muvaffak olanlar birinci kısmı teşkil edenler, muvaffak olmayanlar ikinci kısımda bulunanlardır.

SÖZ ARASINDA

Dünyanın en mes'ut Kadını kimdir?

Walford zengin bir gemi mücehhezinin oğludur. San'atkârdır. Mesleği de heykeltraşlıktır. Geçenlerde çok siyah saçlı, buğulu üzümü andıran gözlerle kendisine modellik eden fevkalâde güzel bir genç kızla evlenmiştir.

Waldord İspanya harbinin başlangıcında İspanyaya gönüllü olarak gitmiş, ve bir sene kaldıktan sonra, sevgilisinin ısrarı üzerine geri dönmüştür. Gazetecilere, mes'ut olduğunu söyleyen delikanlı:

— Dünyanın en mes'ut çifti Windsor Dükü ve Düşesi değil, biziz, demmiştir. Yukarıdaki resim maceraperest gencin, dünyanın en mes'ut kadını olduğunu gene gazetecilere feyt eden karısını göstermektedir.

Bu iki harp gemisi bu yeni muharebe silâhının ilk kurbanlarıdır.

Denizaltı muharebelerine daha eski zamanlarda da tesadüf edilmiştir. Meselâ, eski Yunanlılar sahillerine toplanmış olan İran gemilerinin zincirlerini gece denize indirdikleri dalgıçlar vasıtasıyla keserek gemilerin fırtına yüzünden kayalara oturmasına sebep olmuşlardır. Fenikeliler de büyük İskenderin donanmasına karşı bu şekilde dalgıçlar kullanmışlardır.

— Kendi kendini öldüremedi!
Ömrünün son günlerini Fransız vatanının düşmanlarından dilendi.

Taçlılara haş bir cibilliyet uğrunda kana bulanmış Fransayı unuttu İngilizlere sığındı!
İngilizlere teslim oldu!!

Bütün Fransayı, Baltık denizlerinden Akdenize kadar uzatan Fransayı «Sent Elen» adası ile trampa etti!?

Bence Napolyon modern bir ülkü peşinde değildi. O haris bir halk çocuğu idi. Bütün gayesi masallarda dinlediği eski klâsik cihangirleri taklid etmek, bir imparatorluk kurmak, imparator olmaktı. Bu sevda onu ve onunla beraber Fransayı yere vurdu.

Napolyon bence budur.
(Devamı 5 inci sayfada)

HERGÜN BİR FIKRA

O olmasaydı

Hükümdarlardan birinin çok çirkin bir veziri varmış. Bir gün hükümdar vezirle birlikte gezerken vezirden daha çirkin bir adama rasgelmişler. Vezir onu görür görmez kesesini açmış ve ne kadar parası varsa hepsini adamın avucuna boşaltmış. Hükümdar sormuş:

— Bu, dünyanın en çirkin adamına neye çok para verdin?

— Bana büyük bir iyilik etmiştir de..

— Ne iyilik etti?

— O olmasaydı, dünyanın en çirkin adamı ben olacaktım.

Tahtelbahir hangi Tarihte icat olundu?

Akdenizde korsan tahtelbahirlerinin hareketinden bahseden bir İngiliz gazetesi tahtelbahir muharebelerinin 19 ve 20 inci asırlardan evvel de mevcut olduğunu yazmaktadır. Bu gazeteye göre bir İngiliz kralı, 1624 de Taymis nehrinin içinde tahtelbahir ile seyahat yaparmış. Bu tahtelbahir o vakit Felemenkli Dremer Kornellis isminde bir makinist tarafından yapılmış imiş.

Amerikanın İstiklâl muharebelerinde de iki harp gemisi bir tahtelbahir tarafından batırılmıştı.

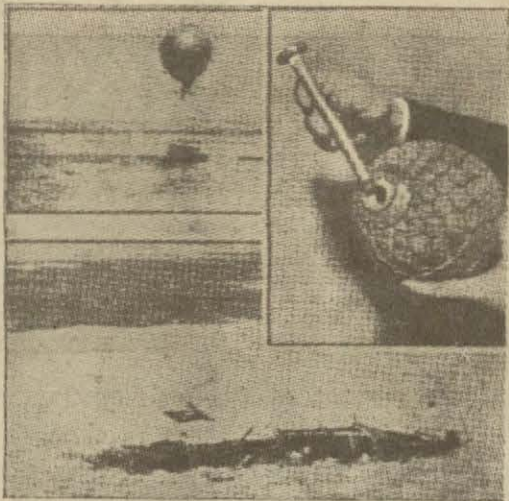
Bu iki harp gemisi bu yeni muharebe silâhının ilk kurbanlarıdır.

Denizaltı muharebelerine daha eski zamanlarda da tesadüf edilmiştir. Meselâ, eski Yunanlılar sahillerine toplanmış olan İran gemilerinin zincirlerini gece denize indirdikleri dalgıçlar vasıtasıyla keserek gemilerin fırtına yüzünden kayalara oturmasına sebep olmuşlardır. Fenikeliler de büyük İskenderin donanmasına karşı bu şekilde dalgıçlar kullanmışlardır.

İngiltere ordusundaki filleri satıyor

İngiltere harbiye nezareti şimdiye kadar Birmanya müstemlekesi ordusunda istihdam edilen on bin filin müzayede ile satılmakta olduğunu ilân etmiştir. Bu filler dağ topraklarının naklinde kullanılıyordu. Fakat şimdi dağ toprakları motörlü makinelerle tahrik edilmekte bulundu-

Bir Kutub seyahatinin Hazin blâncosu

Yukarıdaki üç resim, nazir bir kutup macerasını hikâye etmektedir:

1 — 897 senesinde Spitzbergenden kalkarak şimal kutbuna ulaşmak isteyen André balon heyeti seferiyesinden son gelen resim bu olmuştur.

2 — 1930 senesinin 6 ağustosunda da, Spitzbergen ile Franz Josef Land arasındaki Kvitö adasında Andrénin kurduğu çadırı karargâhın bakayası bulunmuştu. Bunlar Andrénin kara yarı batmış kayığı ile kızığı idi. Bir kaç metre ötede de Andrénin cesedi duruyordu.

3 — 1937 de mantardan yapılmış ve içinde André ile iki arkadaşının imzaları taşıyan bir kâğıt olan bir fiç bulundu. Kâğıtta, balonun vaziyetini gösteren bir harita vardı ve şunlar yazıldı:

«12 temmuzda atıldı. 20 metre yükseklikte yolumuza devam ediyoruz. Hareketimiz yavaştır. Bazan da olduğumuz yerde duruyoruz. Her şey yolundadır.»

Almanlar ağaçtan sun'î yağ çıkarıyorlar

Alman kimyagerleri, ağaçtan sun'î yağ yapmağa muvaffak olmuşlardır. Buna dair neşredilen bir tebliğde bir kaç seneye evvel istihsal edilen bu yağ yalnız makine yağı olarak kullanılmıya elverişli iken şimdi yemek yağı olarak ta kullanılabilir bir vaziyete gelmiş bulunmaktadı. Yeni sun'î yağdan bir miktar tecrübe için Almanya hapishanelerine gönderilmiş ve shhate muzır olmadığı anlaşılmıştır. Bu sun'î yağdan Hitlerlere de gönderilmiştir.

gundan fillere ihtiyaç kalmamıştır.

Satılmakta olan Britanya ordusu filleri pek güzel talim edilmiş olduğundan bunlara fevkalâde rağbet etmektedirler.

Sözün Kıyası

Serbest delilerden:
Kişi zade dilenci

E. Talu

A yın ikinci yarısı, ikinci yarısının da malûm olan son sıkıntılı günleridir. Bir akşam evvel veznedara yüz suyu döküp aldığımız beş lira avansın dördü ay başına kadar idare edilmek tavsiyesile eve bırakılmış, geriye kalan tek yüzlük gümüş birkaç tane bozukluklar arasında, yeleğimizin sol cebinde bozdurulacağı anı beklemektedir.

— Beyefendi!..

Karşınızda ekseriya biçimsiz, kıyafetsiz bir vücudun üzerinde mütereddi bir sima taşıyan yabancı bir şahıs, size gayet mühim bir şey söyleyecekmiş gibi, suratınıza alkollü nefesini savurarak, sokulur.

— Bendeniz merhum filân paşazadeyim..

— Buyurun!

— Filân yerde vazifede idim. Mezun geldim, vaktinde dönemediğim için işimden çıkardılar.

— Ya!.. Öyle mi? Vah vah!

Yanınıza daha fazla sokularak:

— Başında beş nüfus var. Üç gündür açız. Bendenize bir lira inayet buyurun.

Gördünüz mü başa geleni? Herif dilenci olmasına dilenci.. Lâkin kişi zade. O sizden bir lira istedi. Çıkarıp ta eline beş kuruş veremezsiniz ya.. Verseniz onun mevkii içtimaisi (!) bunu kabul müsaide değil. İstediyini vermeğe ise sizin vaziyeti maliyeniz mâni. Yüzünüzü kızdırıp ta yok demeğe de utanırsınız; çünkü kalıp kıyafetiniz, vaz'î haliniz sizin züğürd olduğunuza kimseyi inandıramaz. O anda yapacağımız tek bir şey vardır. Anlamamazlığa gelip birdenbire yürüyüvermek. Bunu yapınca da bir vicdan azabıdır başlar. Öyle bir azab ki neyleden mütevellid diş ağrısı gibi hafif hafif, için için sizi muztarib eder.

Vakıâ çok defa kişi zade dilencinin size söylediği şeylerin aslı, astarı yoktur. O ne filânca paşanın oğlu, ne falan yerin sabık memuru, ne de beş nüfuslu bir ailenin reisidir. Alkole ve uyuşturucu maddelere kendisini kaptırıp sosyal merdivenin üst basamağından alt basamağına yuvarlanmış mütereddi bir serseridir.

Bizim gibi - sözüm ona - normal insanların merhamet hislerimizin enayiliğe kadar vardığını öğrenmiş ve bundan istifadeye kalkışmıştır. Gelelelim, ay sonlarının kurak bir mevsim, vıran bir bağ, kadar verimsiz olduğunu beilyememiş olacak ki pek müsmir olabilecek san'atını aybaşı denilen bolluk günlerinde icra etmeği hatıra getirmiyor.

Hoş aybaşlarında da icra etse, gene böyle zamanda, bir lirayı birden çıkarıp ta rakı ve kokain parası olarak efsanevî bir paşanın oğluna hediye edecek baba-yiğit göremiyorum.

E. Talu

Bugün Türk Dil bayramıdır

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

tırmalar çok güzel ve müsbet neticeleş vermekte, «Güneş - Dil teorisi» bu mesaiyi ve elde edilmekte olan neticelerin istihsalını kolaylaştırmaktadır.

Güneş - Dil teorisi üçüncü dil kurultayına iştirak eden âlimlerle eylül ayında Bükreşte toplanan beynelmil arkeolojik prehistorik ve antropolojik kongrelerde ve dün nihayet bulan ikinci tarih kurultayında - tarihî araştırmalardaki mühim ve faydalı rolü noktasından çok iyi karşılanmış, takdir edilmiştir.

İkinci tarih kongresinde söz alan yüksek ecnebi profesörlerin de teyid ettiği gibi bugünkü medeniyetin kaynağı olan Türk kültürü Anadolu'dan garba yayılmıştır.

Türk dilinin, kültür lûgatının ana kaynağı olduğu da Güneş - Dil teorisinin verimleriyle sabit olmuştur.

Şişli Halkevinde

Şişli Halkevinde: Dil bayramı münasebetle bugün saat 17 de Halkevimizde dilimizin beşinci bayramı adlı bir konferans verilecek, münaseleler okunacak, ve bir de konser verilecektir. Herkes gelebilir.

Eminönü Halkevinde

Eminönü Halkevinde: (Dil bayramı) bugün saat 17 de evimizin Çağaloğlu merkez salonunda aşağıdaki program gibi kutlanacaktır. Bu toplantı için davetiye yoktur. Herkes gelebilir.

Program:
A) - İstiklâl marşı. B) - Konferans, C) - Konser

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Matbaamıza müracaat eden bir kadın okuyucumuz anlatı:

Bir gün hamama gitmiştim, soyunup da içeriye girdiğim zaman göbek taşında büyük bir ziyafet sofrasının kurulmuş olduğunu gördüm. Çoluk, çocuk, genç ihtiyar belki 20 kişi vardı. Ortaya yalancı dolmadan kavun karpuz varınca kadar çeşid çeşid yiyecek koymuşlar, yabancı müste-

rilerin garibsemelerine bakmıyarak yiyorlar ve şifradan artan şeyleri de taşların üzerine atıyorlardı. Ortalığı sıcağa inzimam eden ağır bir koku kaplamıştı. Yıkandıktan vazgeçerek çıktım, çıkarken de bir vakitler Kayseri belediyesinin hamamlardan yemek yemeği yasak etmiş olduğunu düşünerek İstanbul'da bu gibi hamam ziyafetlerine cevaz verilmekte olmasına hayret ettim.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Musolini Münihte iken kanlı bir hâdise olmuş, 14 muhafız yaralanmış ve bazıları ölmüş

Alman resmî makamlarının tekzibine rağmen Royter Ajansı hâdisenin vuku bulunduğunu bildirmektedir. Yalnız ölümlerin nereye gömüldükleri anlaşılamamış

Musolini Münihten manevra sahasına hareket etti

Berlin 25 (Hususi) — Bu sabah saat 10 da Münihe varan Musolininin karşılamaya merasimi fevkalâde parlak olmuştur.

Hitler Musoliniyi istasyonun peronunda karşılamıştır. Duce mütebessim bir gehre ile Führer ve hükümet erkânını selâmlamış ve ellerini sıkıştır.

Delikanlılardan ve genç kızlardan mürekkep bir koro heyeti, Hitlerci gençler marşını terennüm etmiştir. İstasyonun önünde büyük bir halk kütlesi. Duceyi alkışlamıştır.

Duce, muhtelif nasyonal-sosyalist teşekkülleri teftiş etmiş, bu sırada toplar gürlemiş.

Duce şehrin muazzam dekorunu gözden geçirerek ikamet edeceği Prens Şarl sarayına gitmiştir.

Duce yarım saat dinlendikten sonra saat 11,30 da Führeri ziyarete gitmiştir. İlk görüşme bir çeyrek saat devam etmiştir.

Berlin 25 (Hususi) — Musolini, şimdiye kadar yalnız kendisinin taşımakta olduğu «Faşist milisleri fahrî subay» ünvanını Hitler'e de tevcih etmiştir.

Musolini'ye altın nişan

Hitler de buna mukabil Alman Kartalı nişanını Musoliniye vermiştir. Sırf altından yapılmış olan bu nişan, elmas ve pırlanta taşlarla süslenmiştir.

Londra 25 (Hususi) — Musolininin Münihe muvasalatından sonra, bugün, mahiyeti henüz anlaşılmayan bir hâdise cereyan etmiştir.

Alman resmî makamları böyle bir hâdisenin cereyan ettiğini tekzip etmişlerse de, Royter muhabininin tahkikatına göre 14 muhafız ağır surette yaralanmış ve bazıları da ölmüştür.

Ölenlerin nereye götürüldüğü ve nerede gömüldükleri anlaşılamamıştır.

Bir tramvay kazası da oldu

Bundan başka tekrar Münihte bir de

Berlinin en muazzam caddesi olan Unter den Linden'de, Musolininin ziyareti mü-nasebetile vücade getirilen tenvirat tertibatının arzettiği muhteşem manzaradan bir intiba

tramvay kazası olmuştur. Ölü ve yaralıları vardır.

Alman gazetelerinin mütealemaları

Berlin 25 — Alman gazeteleri mütefikan başmakalelerini Alman, topraklarına girmiş bulunan İtalyan başvekilli Musolininin ziyaretine tahsis etmekte ve Hitlerin misafirini hararetle selâmlamaktadır.

Germania gazetesi de şöyle yazıyor: Parlamento demokrasileri parlamento-lar arası konferanslarda birbirlerine randevu veriyorlar. Bir taraftan nazırlar, bir taraftan siyasi partiler hududlar üzerinden bazan memleketlerinin nefine, bazan da aleyhine olarak elele veriyor-

lar. Fakat bugün Münihte vukubulacak mü-lâkat şu veya bu grupun mümessilleri mü-lâkatı mahiyetinde değildir. Bu, bütün bir memleketin istek ifadesidir. Elele veren bu iki devlet adamı bihakkin memleketleri namına söz söylediklerini iddia edebilir.

Musolini manevralarda

Münih 25 (A.A.) — B. Musolini, akşam saat 19,15 de, refakatindeki zevat ile birlikte, Alman askeri kuvvetlerinin manevralarında bulunmak üzere hususi tren le Münihten ayrılmış ve istasyonda, B. Hitler ile parti ve hükümet erkânı tarafından uğurlanmıştır. Bu esnada halk parlak tezahürlerde bulunmuştur.

Sonbahar manevraları

Vatandaşlara teveccüh eden vazifelerin nasıl yapılacağı tetkik ediliyor

İzmir 25 (Hususi) — Sonbahar manevraları yalnız cepheye tezahür eden bir harb hali tecrübesi değil, hazaardan sefere geçişte vatandaşlara teveccüh eden vazifelerin nasıl yapılacağına tetkik bakımından verimli neticelerini göstermeğe başlamıştır.

Ordunun ve ulusun yiyecek, giyecek ihtiyaçlarının hesablanması çok meraklı bir iş olmuştur. Şimdilik bu sahada cereyan eden işler yakında cepheye intikal edecektir.

Manevra sahasındaki içilecek sular araştırılmış, içilmeyecek sulara işaret edilmiştir. İzdihamın tevli edebileceği muhtemel hastalıklara karşı tedbirler alınmıştır.

Ispartada zelzele

İsparta (Hususi) — Burada biri iki, diğeri bir saniye devam eden iki zelzele olmuş, lehülhamd bir zarar vukubulmamıştır.

gulları Ömer İnönü'nü işaret ederek: «çok güzel. Ben de Ömerle beraber tayyarecilğe çalışmaya başlıyacağım.» demişlerdir.

Filo saat 16,40 da Konyaya varmıştır

Çinliler büyük bir muvaffakiyet kazandılar

Şansi muharebesinde 5000 Japon maktül düştü

Çinliler 2000 Japon askerini esir ettiler

Londra 25 (Hususi) — Çinliler, ilk mühim bir muvaffakiyet haberi vermektelerdir.

Şimalî Çin cephesinde, Şansi eyaletinde, Japon kuvvetleriyle göğüs göğüseyapılan kanlı bir harb neticesinde 5000 Japon askerinin maktül düştüğü bildirilmektedir.

Bundan başka birçok mitralyöz ve ağır top itina edilmiştir.

Gazeteler, ayrıca Çinlilerin Şansinin şimalinde Tatungu geri aldıklarını bildirmektedir.

Yeni Japon kuvvetleri

Londra 25 (Hususi) — Hankau'nun bombardımanı neticesinde ölenlerin sayısı tahmin edildiğinden pek daha fazladır.

Bugün akşama kadar harabeier altından cesedler ve yaralılar çıkarılmıştır.

Japon tayyareleri Nankini bugün tekrar bombardıman etmişlerdir. Yüz kişiden fazla ölü vardır.

Hücumu yapan 29 tayyareden dördü düşürülmüştür.

Nankin tekrar bombardıman edildi

Şanghai 25 (A.A.) — Central News ajansı bildiriyor: Woosung yakınına iki Japon zırhlısı gelmiştir. Diğer taraftan yedi bin Japon askeri dün Yangts-Peou-da karaya çıkmıştır.

Pekin 25 (A.A.) — Japon askeri makamatı namına söz söylemeğe salâhiyet-tar bir zat demiştir ki:

— Sulh müzakerelerinden bahsetmek için vakit henüz pek erken olmakla beraber Japon ordusu muhasematı tatil etmesine müsaade bahşolacak şekilde muhitin havasında bir tebeddül vukuundan memnun olacaktır.

Bu zat, Çin'in bir teemmül vakfesi geçirmiş ve Paotingfounun sukutu keyfiyetinin vermiş olduğu dersi göz önüne getirerek düşünmesi lâzım olduğunu ilâve etmiştir.

Ruslar tayyare ile 2200 asker Naklettiler

Moskova 25 (A.A.) — Bielorusa askeri muntakasında yapılan manevralar esnasında 2200 muharib kendilerine gösterilen bir noktaya yanlarında makineli tüfekler olduğu halde bir tayyare filosundan paraşütle aynı zamanda inmişlerdir. Müdafaa komiseri mareşal Vorosilof bu harekâtı kontrol etmiştir.

Ankarada bir Polis ve iki Kişi yaralandı

Ankara 25 (Hususi) — Bugün Dağ mahallesinde bir vak'a olmuş ve o mahallede oturan postane odacılarından odacı Mehmedin evine hırsızlık makam istemiş ve bu kavga esnasında tabanca patlıyarak seyircilerden Rıza oğlu Lütfullah kasığından yaralanmış, polis memuru Hüsnü'nün tabancasına sarılmak istemiş ve bu kavga esnasında tabanca patlıyarak seyircilerden Rıza oğlu Lütfullah kasığından yaralanmış, polis memuru Hüsnü alınmış ve hırsız Mahmud da sol bacağından yaralanmıştır.

Yaralılar hasteneye kaldırılmışlardır.

Demir yolu Divriğe yaklaştı

Ankara 25 (Hususi) — Sivas - Erzurum yolunun birinci merhalesi olan ve bu yolun ârıza itibarile en çetin kısmını teşkil eden Sivas - Divrik hattı üzerindeki Atma boğazındaki tüneller kâmilâten delinmiş ve ray ferşiyatı Divriğe 3 kilometrelik bir mesafeye kadar yaklaşmıştır.

Siyaset ALEMİNDE

- Mısırlı dostlarımız ve bir mesele
- Yabancı propagandası

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Mısır istiklâline kavuştu. Çok iyi münasebette bulunduğu-muz bu dost milletin kazandığı hürriyet ve serbestiden bizim kadar pek az millet memnuniyet duymuştur, dersek mübâlâğa etmiş sayılmayız. Fakat bir kısım Mısır gazetelerinde gözümüze ilişen bir habere teessürle muttali bulunmuş oluyoruz.

Mısır ordusunda firar vukuatı ziyadesile artmış ve meselâ, yalnız İskenderiye ahzasker muntakasında, bu vukuatın sayısı 24 bini aşmış, halbuki bütün Mısır ordusunun on bin neferden mürekkep olduğu nazarı dikkate alınırsa, bu vukuatın ne derece fazla olduğu anlaşılabilir. Maamafih, buna bakarak, dost memleketin içinden çıkılmaz bir vaziyetle karşı karşıya bulunduğunu sanmaya lüzum yoktur. Bu hal, bir parça da alışkan ol-mamadan doğan muvakkat bir itiyad tezahürüdür. Mısırdaki askerlik hizmetini yapmak kaçınılmaz ve kaçınılmaması lâzım gelen bir memleket vazifesi telâki edilmeye başlanınca bu lalin önü kolaylıkla alınır. Hürriyet ve serbestî çok güzel bir şeydir. Fakat bunu muhafaza edebilmek için, bir takım fedakârlıklara katlanmak lâzımdır. Eğer bu feragat gösterilmezse, bittabi, pek çok ız-tırah bahasına temin edilmiş olan o güzel istiklâl de elden gider. Bir kısım Mısırlı dostlarımızın bu hakikati anlayacak-larını ve dikensiz güle sahip olmanın imkânı olamayacağına kanaat getirecekleri-ne emniyetimiz vardır.

★

Yabancı propagandasının bir memleket maneviyatı üzerinde ne fena bir tesir yaptığını muhtelif vesilelerle görmüş ve anlamış bulunuyoruz.

Türk parasının düşürüleceği hakkında son günlerde çıkan şayiaların bu nevi bir propaganda ile alâkadar bulunduğunun salâhiyetli ağızlardan işitilmesi ve bu hususta hükümetin takibat icrasına baş vurma, düşman tesiratına karşı her zaman dikkatli ve çok müteyakkız bulunmak lüzumunu bir defa daha isbat etmiş oluyor. Büyük harbde, bu propagandanın çok feci neticeler doğurduğu sübut bulmuş hakikatlerdendir. Propaganda ve casusluk, yalnız askeri sırlarla alâkadar değildir. Bir milletin maddi, manevî bütün varlığı üzerinde müessirdir. Bu hakikati böylece kabul ettikten sonra, hiçbir zaman «aman sen de; ne olurmuş» demiyelim ve bilhassa, farkına varmadan, lüzumsuz, lüzumsuz bir takım şayiaların yayıcılığını yapmayalım. Ekseriya bu zarsarsız gibi görünen densizlikten büyük zararlar doğuyor. — Selim Ragıp Emeç

Yeni bir Kararname

Tenzilât cedveline yeni maddeler ilâve edildi

Ankara, 25 (Hususi) — Vekiller Heyeti 1937 malî yılı iptidai maddeler tenzilât cetveline ithal edilmediği anlaşılabilir bazı maddeleri bu tenzilâta tâbi tutan yeni bir kararname kabul etmiştir. Bu maddeler de iki haziran tarihinden itibaren bu tenzilâtta istifade etmiş sayılacaklardır. Cetvele giren yeni maddeler ve tenzilât nisbetleri şunlardır:

Tahta kutu, incir kasası, kundura kalıbı ve tahtadan imalât yapan bilcümle sanayi için yüzde on, döşemelik ve yol muşambaları için yüzde on sekiz elbiselik muşambalar için yüzde otuz.

Kurşun kalemler için evvelce tayin edilen yüzde on nisbeti yüzde otuza iblâğ edilmiştir.

Kasarsız Jut iplikleri

Ankara, 25 (Hususi) — Kasarsız jut iplikleri için 1935 ve 1936 yıllarında tatbik edilen kısmî muafiyetin aynı nisbet dahilinde 1937 yılına da teşmili Vekiller Heyetinde kararlaştırıldı.

Türkkuşu filosunu Başvekil uğurladı

Dün büyük memleket turuna çıkan filoda başta kahraman Sabiha Gökçen olduğu ha'de üç kadın tayyarecimiz bulunmaktadır

Ankara 25 — Türkkuşu Komutanı yüzbaşı Zeki Gülsün'ün kumandası altındaki altı tayyarelik motörlü filo iki bin kilometrelik memleket turuna bugün saat 15 de Konya istikametinde havalanmıştır.

Filoda Bayan Sabiha Gökçen ile Naciye Torus, Yıldız Uçman, olmak üzere üç kadın tayyarecimiz bulunmaktadır.

Cenup vilâyetlerimizi takiben Diyarbakire gidip oradan Kayseri yolile şehrimize dönecek olan filonun ilk varacağı yer Konyadır. Oradan Karaman, Sifike, Mersin, Tarsus, Adana, Osmaniye, Fevzipaşa, Gaziantep, Birecik, Urfa üzerinden Diyarbakire varacaktır.

Ankara 25 (A.A.) — Türkkuşu filonunun tayyare meydanında havalanmasından evvel hazır bulunan Başbakan İsmet İnönü hava Kurumu yar-başkanından uzun boylu izahat almıştır. Verilen izahattan çok memnun kalan Başbakanımız, tayyarecilerimizle ayrı ayrı konuşmuşlar ve:

«Bimdi büyük bir memleket turuna çıkıyorsunuz. Gelecek sene yurtdışı do-

laşmalarını bitirmiş olacaksınız» demişlerdir.

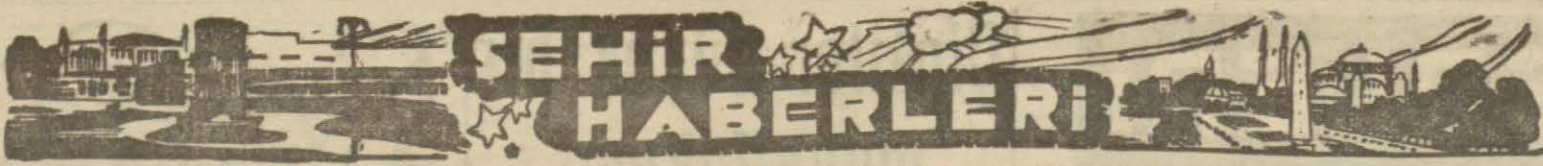
Cumhuriyet bayramındaki hava gösterilerinde yapılacak paraşüt atlayışları hakkında izahat alan İsmet İnönü kanaatlerini yarbaşkana şu cümle ile ifade etmişlerdir:

«Hava Kurumu çok güzel, çok canlı ve çok verimli çalışmaktadır. Sizi tebrik ederim.»

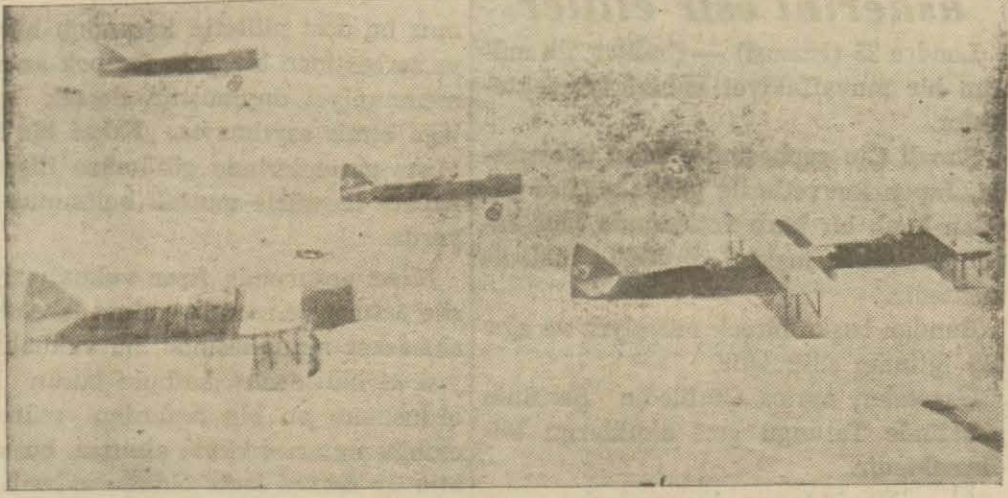
Küçük Özder İnönü, Başvekilin elini öpen Bayan Gökçene bir buket vermiştir. İnönü, iyi yolculuklar temenni ettiği tayyarecilerimiz havalandıktan sonra şehir üzerindeki grup halinde ve çok güzel geçişlerini zevkle seyretmişler:

«Bunlar, demişlerdir, hepsi havacılıkta henüz senesini doldurmamış genç çocuklardır. Asıl verimleri, faaliyetleri böyle uçtuktan, mesleklerine ve nefislerine itimad getirdikten sonra başlıyacaktı.»

Uçuş yapan tayyarecilerimiz nak-kında bazı sualler soran İnönü, Türk Hava Kurumu yarbaşkanının pilotluk üzerindeki çalışmalarını öğrenince memnun olmuşlar, yanlarında duran o-

Türkkuşu filosu Sabiha Gökçen'in riyasetinde Diyarıbekire gitti

Bir Türkkuşu filosu uçuş halinde

Kadın tayyarecimiz Sabiha Gökçen'in idaresinde teşekkül eden bir Türkkuşu filosu dün Ankaradan hareket ederek Diyarıbekire gitmiştir. Bu suretle Türkkuşu tarafından tertip edilen propaganda uçuşlarının üçüncüsü de başlamış olmaktadır. Propaganda uçuşlarına devam olunacaktır. Dördüncü propaganda uçuşu, üçüncü filo Ankaraya döndükten sonra Karadenize doğru yapılacak, beşinci uçuş ile Trakya'ya gidilecektir. Propaganda filoları gittikleri yerde halkın büyük teveccühlerini kazanmaktadırlar. Türkkuşu merkezi, filo halinde tayyarelerin uçuşlarıyla beraber paraşüt işlerine de ehemmiyet vermiş bulunmaktadır. Halk, paraşütçülüğe teşvik edilmektedir.

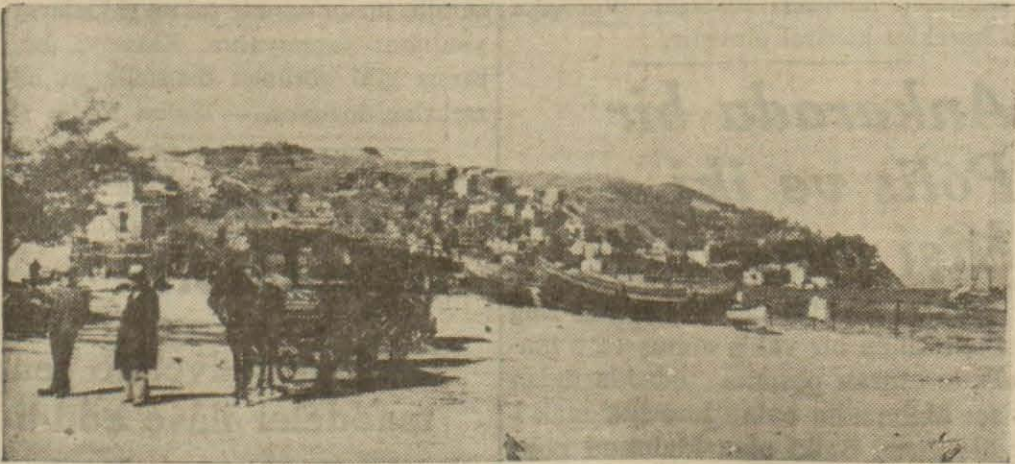
Müteferrik:

Cumhuriyet bayramına hazırlık

Bu sene 29 Teşrinievvel Cumhuriyet bayramı günü Ankarada yapılacak merasime iştirak edecek izciler muhtelif vilayetlerdeki otuz beş liseden seçilecektir.

Her lise 46 izci, bir müdür veya müdür muavini ile bir beden terbiyesi muallimi yollayacak, bu suretle Ankarada 1610 izci toplanacaktır. Her lisedeki izciler Teşrinievvelin birinci gününden itibaren hergün son dersten sonra bir saat geçit resmi talimleri yapacaktır.

Şirketi Hayriye Boğaziçinde yeni eğlence yerleri açacak

Şirketi Hayriyenin şenlendirmeğe uğraştığı Suriyere bir bakış

Şirketi Hayriye idaresi yaz mevsimi vapur seferlerine aid bir rapor hazırlamaktadır. Bu raporda bu sene yolculara gösterilen kolaylıklardan şirketin ne gibi istifadeleri olduğu yazılmakta, Boğaza yolcu rağbetini arttırmak için daha ne gibi yenilikler yapılması lazım geleceği ilâve olunmaktadır.

Sarıyerde yapılan Balık lokantasından şirket, bir hayli istifade görmüştür. Bu lokanta binası önümüzdeki sene büyüdülecek, üstüne bir kat daha çıkarılarak mükemmel bir otel şekline sokulacaktır.

Balık lokantasına bitişik bulunan Sarıyer vapur iskelesi burasının güzel manzarasını bozduğundan buradan kaldırılarak başka tarafa nakledilmesi şirket tarafından kararlaştırılmıştır.

Paraşüt kulesi mevcut olmayan şehirlere ise tayyareler gidecek ve atlamalar bu tayyarelerden yapılacaktır.

Bu suretle halk arasında paraşüt grupları teşkil olunacaktır. Paraşüt grupları muhtelif zamanlarda atlamalar yapacak, fırsat düştükçe başka şehirlere gidilerek aynı hareketler tekrarlanacaktır. Türkkuşu merkezi tarafından buna dair hazırlanan program yakında şubelere dağıtılacaktır.

İnönü kampı sona erdi

İnönü yüksek yelken uçuş kampı sona ermiş, 61 talebe C brövesi, 132 talebe B brövesi almıştır. Talebeler 7138 uçuş yapmış, bunlardan 49 u paraşütle atlamağa muvaffak olmuştur.

Ticaret işleri:

Fındık nizamnamesi tatbik ediliyor

Fındık, ihracat maddelerimiz arasında oldukça mühim bir yer tutmaktadır.

Yeni fındık nizamnamesi evveki gündenden beri mer'iyet mevkiine girmiştir. Bu nizamname ile, çürük, boş, gösterişsiz fındık gönderilmemesi, iyi ambalaj yapılması ve fındıklarımıza rağmen azaalmaması için lazım gelen bütün tedbirlerin alınması temin edilmiş olmaktadır.

Daimî bir tarih Sergisi açılması Düşünüyor

Tarih Kurultayı münasebetile Dolmabahçe sarayında açılan eski eserler sergisinden elde edilen neticeye göre Avrupa ve Asya müzelerinden bir çoğunda istifadeli Türk eserleri mevcuttur. Bu eserlerden bir kaçını Irak Müzesinden sergiye muvakkaten getirildiği gibi Berlin Müzesinden getirilen Atatürk büstü de serginin en güzel yerine konuldu. Bu büstü şimal memleketlerinde bulunan siyah bir taştan yapılmıştır. Ayrıca Paris ve Berlin müzelerinden eski Türklerle dair yazılmış olan kitabeler tercüme edilerek halkın gözleri önüne konuldu. Maarif Vekâleti böyle bir serginin devamlı olarak açık bulundurulması için faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Bu teşebbüs muvaffakiyetli netice verirse İstanbulda mevcut metrük medreselerden biri tamir edilerek bu işe tahsis edilecektir. Esasen Dolmabahçe sarayında muvakkaten açılmış bulunan bu sergi hâlen Maarif Vekâletinin emindedir.

Maarif Vekâleti Türkiye'de ve bilhassa Ankarada ve İstanbulda mevcut kütüphaneleri, Avrupada mevcut ve eski Türkler hakkında yazılmış kıymetli kitapları ya aynen veya tercümelerini getirterek zenginleştirilecektir. Bu hususta teşebbüslere geçilmiş tir.

Hazım kaza geçirdi

Bu hususta bir gazetenin verdiği haber yanlıştır

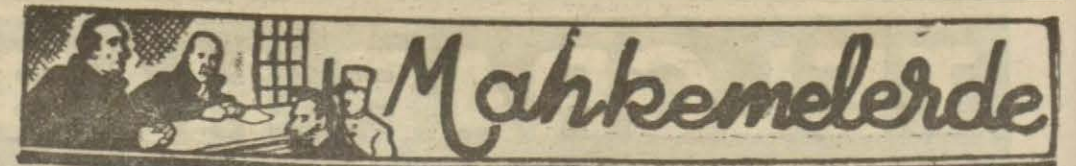
Şehir tiyatrosunun sevimli san'atkarlarından Hazım müessif bir araba kazası geçirmiştir. Bir akşam refikimiz, bu kazanın evvelki akşam Büyük adada, Tur yolunda olduğunu yazıyorsa da bu cihet yanlıştır. Kaza evvelki akşam değil, dört, beş akşam evvel olmuş ve Heybeliadada vukua gelmiştir. Kendisini tanıyanların malûmu olduğu üzere Hazımın araba idare etmeye büyük merakı vardır. Hattâ kendisinin bir de tek ath arabası vardır. Tatil günlerinde bu araba ile Heybeliadada dolaşmaktan ve bilhassa Çam limanında akşam vakfeleri geçirmekten büyük zevk duyar. Nitekim kaza akşamı da tek ath arabasına beygirini koşmuş, tur yapmış ve Çam limanı istikametinden Rum eytam mektebine doğru gelirken, mektebin yakınında arabanın beygiri birdenbire ürkmüştür. Hayvanın ürkmesine sebep de, Ada çamlarını koruyan ve bu işleri taahhüt eden kimse tarafından sökölüp çıkarılan çamlardan birinin, kütük halinde yol üstüne bırakılmış olmasıdır. Hayvan bu kütükten ürkmüş ve birdenbire yolun sol tarafındaki mail çamlıklara doğru olanca hızıyla sapmıştır. Bereket versin san'atkâr büyük bir soğukkanlılık göstermiş, arabanın frenini derhal sıkıştırmış ve kendisini yere fırlatmıştır. Bu suretle de muhakkak bir tehlikeden kurtulmuştur. Ürken hayvan bir müddet koştuktan sonra ağaçların husule getirdiği mania önünde durmuştur. Arabanın ön kısmı, bu kaza neticesinde kısmen parçalanmıştır. Tekerlekleri kırılmıştır. Fakat lehilhamd Hazım'a bir şey olmadığı gibi hayvan da bir zarar görmemiştir.

Cidden mühim bir kaza atlatan sevimli san'atkâr geçmiş olsun.

ERTUĞRUL SADI TEK

Yarın gece (Bebek) Salı (Suadiye plaj) Çarşamba (Büyükdada) Perşembe (Yeşilköy) tiyatrolarında (Donanma gecesi)

BUGÜN MELEK
Sinemasında
saat 11 matinesi tenzilâthdır

Devlet demiryolları idaresi kendi aleyhindeki kararı haklı buluyor

Devlet Demiryolları idaresinin 15 günlük ve 1 aylık tenzilâth halk biletlerinin, Trakya hattında kabul edilmemesi yüzünden, adiyeye bazı şikâyetler vukubulmuştu. Bu arada Hasan Basri isminde bir tüccar da üç gün evvel adiyeye gönderilmiş, fakat Sultanahmed 1 inci sulh cezada yapılan duruşması sonunda suçunun beraetine karar verilmişti ve Devlet Demiryollarının biletlere «Trakya hattında muteber değildir» diye işaret koymamış olması tenkid edilmişti.

Devlet Demiryolları 9 uncu işletme idaresi mahkemenin karar ve mütaleasını pek doğru bulmuş ve bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

— Vaktile de bu çeşid hâdiseler vukubuluyordu. Kartların üzerinde, bu biletlerin Türkiye'nin her tarafında muteber olacağına dair olan işaret vardı. Bu yüzden bunlardan Avrupa hattında da istifade etmek isteyen yolcuları, mahkemeye verince hak kazanamıyorduk. Bunun üzerine, vaziyeti umumî müdürlüğe bildirdik. Zira, halkın idaremizden soğumasını istemezdik. Halka müşkülât çıkarmak eski devirlerden kalma bir zihniyettir. Müracaatımız üzerine, umum müdürlük başka bir şekil buldu. Bu kabîl biletlerin üzerine Avrupa hattında kullanılmayacağına dair bir damga basılmasına karar verildi. Bahsettiğiniz tüccarın biletine ihtimal ki, bir ihmal neticesi olarak bu damga basılmamıştır. Bu

takdirde mahkemenin kararı da yerindedir.

Bundan ancak biletin satıldığı gişenin memuru mes'uldür.

6 bakkal dolandıran açığöz

Son günlerde Beyoğlunda, kendine mahsus bir usulle ayrı ayrı altı bakkal dolandıran, Kırkor adında bir dolandırıcı yakalanarak, müddeiumumiliğe verilmiştir. Kırkorun dolandırdığı bakkallar sırasıyla Dimitri, Aristidi, Huriye, Haşim, Vangel ve Timistoklidir.

Müddeiumumilik suçluyu dün 7 inci sorgu hâkimliğine göndermiş, Kırkor yapılan sorgusu neticesinde tevkiif edilmiştir.

Bir suçlu polise teslim oldu

Bir müddet evvel avans olarak aldığı 1780 liralık memur maaşlarını zimmetine geçirmekten suçlu Fatih Zat işleri memurlarından Kemal, Ağırcezada yapılan duruşması sonunda 5 seneye mahkûm edilmişti. Kemal suç ortağı olan Vehbi arandığı halde bulunamıyordu. Suçlu nihayet polise teslim olarak, Ağırceza'ya verilmiştir. Dün yapılan duruşmasında iddia makamı suçu sabit görüldüğünden Vehbinin de tecziyesini istemiştir. Muhakeme, karar tefhimi için başka bir güne bırakılmıştır.

Ceza işleri müdürünün tetkikleri

Adliye Vekâleti ceza işleri müdür muavini Bekir İstanbul adliyesinde tetkik ve teftişlerde bulunmuştur.

Kültür işleri:

Hukuk imtihanları bitti

Üniversite Hukuk Fakültesi Eylül imtihanları dün bitmiştir. Haziran imtihanlarına bir kısım talebe girmemiştir. Keza girenlerden de bir çoğu ikmal kalmıştı. Bu seferki imtihanlara bu yüzden çok fazla talebe girmiştir. Neticeler bir kaç güne kadar belli olacaktır.

Ay başında dersler başlıyor

Orta mektep ve liselerdeki tedrisata birinciteşrinin birinci gününden itibaren başlanacaktır. Yeniden İstanbulda açılan yedi orta mektebin her türlü hazırlıkları tamamlanmış olduğundan bu mekteplerdeki tedrisata da aynı gün başlanabilecektir.

Beyoğlu Halkevinde dersler

Beyoğlu Halkevinden: Yabancı dillerle istenografi, diksi, şapkacılık, çiçekçilik ve elektrik dersleri için kayıt muamelesi 1/10/937 ye kadar temdit edilmiştir.

Şişli Halkevinde derslere başlanıyor

Şişli Halkevinden: Türkçe, güzel yazı, Fransızca İngilizce, Almanca, biçki ve diksi, çiçekçilik, şapkacılık, müzik ve solfej, ev idaresi derslerine birinci teğrinden itibaren başlanacaktır. Devam etmek isteyenlerin hergün saat 16 dan 20 ye kadar müracaatları.

İstenografi imtihanı

Beyoğlu Halkevinden: Evimizdeki İstenografi dersleri bitmiştir. Diploma verilmeğe üzere yapılacak imtihana girmek isteyenlerin 5/10/937 salı günü saat 18 de hazır bulunmaları rica olunur.

Şehir işleri:

Nakil vasıtaları gece yarısından sonra gürültü yapmıyacaklar

Bilümm motörlü nakil vasıtaları hergün saat 24 den sonra güneş doğuncaya kadar halkın rahatsız edilmemesi için kat'iyen korna çalmıyacaklar, yolda işıkları söndürüp yakarak karşından gelecek yolcu ve otomobilleri yol vereceklerdir. Bu kararın tatbikine derhal başlanacaktır.

BUGÜN MELEK Sinemasında saat 11 matinesi tenzilâthdır

NAMUS BORCU Oynayanlar: BARBARA STANWYK ve ROBERT TAYLOR

(Fransızca sözü) AŞK - SAADET ve GÜZELLİK ŞAHESERİ

Alpullu - Hayrebolu şosesi çok bozuk

Yağmurlar başlayınca münakalâtın inkıtaa uğrayacağı bildiriliyor

Alpullu-Hayrebolu şosesi ile bu şose üzerindeki köprü bozuktur. Yağmurlar başlayınca bu yol-
dan geçmek imkân-
sız bir hal alacak-
tır. Çünkü köprü
bozuk olduğu için
üzerinden geçile-
memektedir. Yağ-
murlar başlayınca
dere de geçid vermi-
yecek, münakalât
bizzarure duracak-
tır.

Şosenin kırklare-
line bağlı olan 10 ki-
lometrelik kısmı yapı-
lmış ise de Tekir-
dağ vilâyetine bağ-
lı olan 8 kilometre-
lik kısmı yapılamamış-
tır.

Her yerde postâ
servisleri otomobil
ve otobüsle yapıldı-
ğı halde Hayrebolu-
da bu yolun bozukluğu yüzünden ara-
ba ile yapılmaktadır. Resimde bu şose

üzerindeki köprü'nün iki vaziyeti gö-
rülmemektedir.

Orduda bir genç Hemşiresini öldürdü

Orduda Kiraz Limanı mahallesinde oturan 22 yaşında İzzet hemşiresi İfa-
kati öldürmüştür. Cinayetin aile şere-
fine taallük eden bir kavgadan çıktığı
söylenmektedir.

Bir incir amelesi eşini ve kayınbabasını yaraladı

İzmir, (Hususi) — Salepçioğlu camii-
nin yanındaki aile evinde, bir aile fa-
ciası oldu. İncir amelesinden Yusuf eşi
Hediye'nin Şükrü adında birle alâkadar
olduğu hissine kapılarak evvelâ Hediye-
yi sonra da kayınbabası Haydarı bıçakla
muhtelif yerlerinden ağır surette yara-
ladı. Yusuf tevkifhanede önüne gelene
karısının sıhhatini sormaktadır.

Gümüşhacıköy felâketzedelerine yardım

Gümüşhacıköy (Hususi) — Şimdiki
halde felâketzedelere yapılan yardım
250 lirayı geçmemiştir. Merzifon ve Os-
mançık kazalarında iane topiama fa-
aliyeti henüz ikmal edilmediğinden bu-
ralardaki paralar da -ki biner lira ol-
duğu tahmin edilmektedir- henüz gön-
derilmemiştir. Felâketzedeler muave-
nete mühtaç bir haldedirler.

Erzurumda valiler toplantısı

Erzurum (Hususi) — Burada Aitvin
valisi Refik, Kars valisi Akif, Ağrı va-
lisi Bühranettin, Gümüşhane valisi Fe-
rid, Erzurum valisi Haşim İşcanın har-
zar buldukları ve üçüncü umumî mü-
fettiş Tahsin Uzerin riyaset ettiği bir
toplantı yapılmış ve bu valiler top-
lantısında mntakanın umumî ihtiyaçları
görüşülmüştür.

Gene posta meselesine dair

Gazetemize Kuşadasından yazıyor:
Kuşadası, İstanbul posta ve gazeteleri -
ni İstanbulda çıktığının üçüncü günü,
İzmir postalarını da postaya verildikle-
rinin ertesi günü ve hattâ İzmirin sa-
bah gazetelerini, çıktıkları gün öğleden
evvel alan kasabalarımızdandı. Trenle-
rin sıklaştırılmalarına ve tarifelerin is-
lâhına rağmen, kasabamız, ötedenberi
istifade edegeldiği bu nimetten mahrum
oldu. İstanbul gazeteleri iki veya üç gün-
de bir ikişer nüsha olarak alınıyor. Bu
hal, okuyucunun inkisarını mucip ol-
maktadır. Halbuki, kültür yayımı baki-
mindan, gazetelerimiz ne kadar çabuk
gelirse, o nisbette faydalıdır. Sayın
Nafia Vekilimizden, bu vaziyetin nazarı
dikkate alınması ve posta vaziyetinin
eski haline ırcamı rica etmekteyiz.

Milâsta bir adam öldürüldü

Zabita dört kişiyi zannatına aldı

Milâs, 25 (Hususi) — Selimiye na-
hiyesinde feci bir cinayet işlenmiştir.
Abdullah isminde biri geçenlerde kah-
veci Mehmetle kavga etmiş, iddiaya gö-
re Mehmedin kahvesini kapatacağını
söylenmiştir.

Filvaki bu hafta bu kahvede kumar
oynandığı tesbit edilerek kahve kapa-
tılmıştır. Ancak Abdullahın bu hâdi-
sede hiç bir alâkası olmadığı gibi habe-
ri bile yoktu.

Kahveci Mehmet, Abdullahla muna-
kaşa esnasında onun «kapatırım» de-
mesini ihbarına atfederek kendisine
karşı büyük bir husumet beslemiştir.
Mehmet, arkadaşlarından Çakır Ali-
yi, Durmuşu ve Veli oğlu Aliyi de be-
raberine alarak Abdullahın tarlasına
gitmiş ve kulan içki masasında o-
turmuş, sarhoş olmuştur. O günün ak-
şamı Abdullah, tarlasında kalbine sap-
lanan bir bıçakla ölü olarak bulun-
muştur.

Zabita, yukarıda adı geçenleri zan-
naltına almış, adliye tahkikata başla-
mıştır.

Küçük memleket haberleri

Yeni muallimler

Balıkesir (Hususi) — Necati bey öğretmen
okulunun bu seneki mezunlarından 100 genç
Kültür Bakanlığı tarafından ekserisi şarka
olmak üzere vazifeye tayin edilmişlerdir.

Postada kaybolan gazeteler

Gümüşhacıköy (Hususi) — Posta-
dan bazan bazı gazeteler nok-
san çıkmaktadır. Bu hafta Karşılı
oğlu Bay Rızaya ait beş gazete ile, Cemil
Solakoğluna ait dört mecmua ve iki gazete
kaybolmuştur. Postama bu hususta teşebbü-
sata geçmiştir. Maamafih gazetelerin hangi
merkezde ve ne suretle kaybolduğu henüz
anlaşılamamıştır.

Gümüşhanede bir vak'a

Gümüşhane (Hususi) — Üç gün evvel İran
transit hattında işleyen devlet otobüsleri-
nden birine şehrin haricinde bir el silâh sı-
kılmıştır. Falli aranmaktadır.

Karaköse valisi İstanbulda

Karaköse (Hususi) — Valimiz Bühranettin
bir ay mezuhiyet olarak Erzurumda valiler
içtimainda hazır bulduktan sonra İstan-
bula hareket etmiştir.

Balıkesir hayvan sergisi

Balıkesir (Hususi) — Burada açılan hay-
van sergisinde 54 tay, 18 kısrak, 17 boğa, 21
inek teşhir edilmiş, derece kazanan hayvan-
ların sahiplerine 1400 lira ikramıye verilmiş-
tir.

Antropolojik tetkikat

İkinci mntaka antropoloji tetkik ekibi 86
gütle 15 köyden bin kişi üzerinde antropolo-
jik tetkikat yapmış, Ankaraya gitmiştir. Bu
heyet 3 ayda 6 bin kişi üzerine tetkikat
yapacaktır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey Avrupada
film sanayii çok terakki et-
miş doğrusu...

... Sesli ve renkli film den
sonra...

... Şimdi de koku neşreden
filmler yapıyormuş..

Hasan Bey — Bu usul biz-
de de tatbik edilir ve bazı so-
caklarımız filme çekilirse
«vondik azimiz!

Seyid Rıza ölen sevgilisini unutamıyor!

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Ancak bazı kazalarda toplanan mütem-
mim malûmatın sür'atle celbine çalışıl-
maktadır.

Seyidin bazı mühim ifşaatta bulundu-
ğuna muhakkak nazariye bakılmaktadır.
Bu ifşaat nedir ve ne olabilir? Şimdilik
kat'î bir şey söylenemez. Ancak gayri
resmî ve mevsuk membalardan edindiği-
miz malûmatı sıralayabiliriz!

Tunceli muhalefetinin başlangıcı şöyle
olmuştur: Demenan, Haydaran, Yukarı
Abbas uşağı, bir kısım Kureysanlılar,
Bahtiyarlılar, Yusufanlıları - ki her biri
bir aşirettir - temsilen reisleri bir araya
gelmişler ve muhalefete, vaziyeti sabika-
larını devam ettirmeye ahdu peyman et-
mişlerdir. Bunlardan Seyid Rıza güya:
— Hükümet, yerinden kalkmaz ağır
bir taşdır. Biz bu ağırlığı kaldıramayız
demiş.

Diğer taraftan öbür reisler de:
— Seyid Rıza yaptı, ne yaptı ise o yap-
tı! diyerek yekdiğerlerine atfı cürmet-
mekle meşguldürler.

İşte bu reisler bir araya gelmişler ve
yekdiğerlerini mukaddesatlarla temin
ederek muhalefet hareketine başlamış ve
ilk olarak köprüyü ve hükümet
konağını yakmışlardır. Bundan sonra iş
tevessü istidadını göstermiş ve askerî ha-
rekâta zaruret hâsıl olmuştur.

Bütün bunlara rağmen muhalefet fik-
rinin ilk kâşif ve taraftarı olan Seyid Ri-
za tevilli itiraflarında mütemadiyen ka-
bahatı diğer resilere, damadlarına, akr-
balarına atfetmekte ve isyanın asıl mü-
sebbibi maktul Alişeri ise mütemadiyen
himaye etmekte, hatrasına kıskanç bir
merbutiyet göstermektedir.

Şaki Seyid Rızanın bu büyük muha-
lefet ve mağlûbiyet felâketi karşısında
meftun olduğu Besiyi düşünmekten fariğ
olmaması da çok garib ve enteresandır.

Besi ihtiyar Seyidde müzmin bir aşkın
vücut bulmasına sebep olmuştur. Temin
ve tasvir ediliğine göre Besi o muhitin
en güzel ve cazib kadını imiş, Kırgız ge-
linlerinden çok daha muhteşem bir tuva-
lete malik olan Besi altın, gümüş ve ipek
halitasından ortaya gelmiş bir kadınıdır.
Kadınlık cazibesi de fevkalâde imiş.

Seyid Rıza itiraflarında:
— Ben teslim olacaktım. Muhalefet et-
miyecektim. Besi bırakmadı. Seni öldü-

Atatürk için

(Baş tarafı 2 inci sayfada)

Zaten kafacağırz eserini kaldırmaya
yetkin de değildi.

O kadar ki anası kendisine yazdığı bir
mektupta aşağı yukarı şunları söylü-
yordu:

«Oğlum şaşırıldığını anlıyorum. Gön-
derdiğin paraları saklıyorum, çocuklu-
ğunda olduğu gibi günün birinde benden
belki para isteyeceksin, o vakit harçlığı-
nı tedarikte zorluk çekmiyeceğim.»

Napolyonun anası oğlundan uzun gö-
rüyordu. Zavallı imparator ihtiyar anası
kadar da düşünemiyordu.

O kadar bahtsız düştü ki anasının sak-
ladığı paralarla geçinmek imkânını da
bulamadı.

İskender şumarık bir delikanlı idi. Tıp-
kı zengin bir mirasyedi gibi, har vurdu,
harman savurdu, mirasyedi öldüğü gün
eser de son nefesini veriyordu.

Bütün bunları ben böyle anladığım
içindir ki Atatürk'le mukayese imkânını
göremiyorum.

Sayın arkadaşımıza istersen sana biraz
da «Timurlenk» ten ben bahsedeyim de-
dim.

Hep yabancıları değil, biraz da bizim
ulusal büyükleri, hiç olmazsa birini dü-
şünelim dedim.

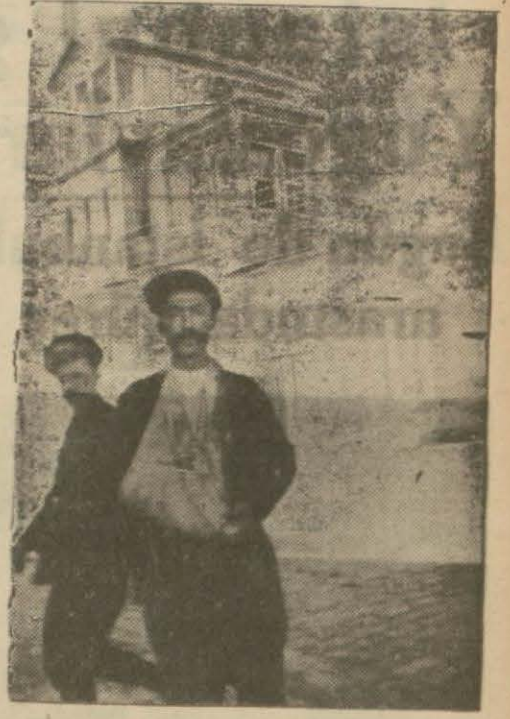
«Timurlenk» şüphe yok ki çok büyük
bir adamdır. Çok büyük bir Türktür. Fak-
at eseri daha gözlerini yumarken dağı-
lıverdi, Timurun belli başlı hüneri islâm
ve bu arada Türk devletlerini yıkmak
oldu.

«Ankara savaşı» garb Türklerini yüz
sene geriletti.

Yıldırım Bizans meselesini bitirecekti,
bu işi bitirmek küçük torunu Fatihe na-
sib olabildi.

Yıldırım işi halletseydi, Fatih garbî
Roma meselesini halledecekti. Talihin
bahtı değişecekti.

Timurlenk Altınordu devletini mah-
vetti ve ondan sonra bu devlet bir daha

Yeni tevkif edilen Seyid Rızanın oğlu
Hüseyn

rürler! dedi. Ben de sözünü tuttum! söz-
lerini söylemiştir.

Besi Sarıoğlan müsademesinde mak-
tuller arasında bulunmuştur. Teslim tek-
liflerine rağmen çarpışan ve ölen Besi
Seyid Rızanın hayatını altüst etmiştir.

Bir dağlının dışısına bu derece marazi
bir aşkla bağlanması umumî hayreti uyandı-
rmıştır, ihtiyar söz başında, adam ba-
şında Besi diye ah çekmektedir.

Besi Seyid Rızanın üzerinde o kadar
müessir olmuş ki aşiret davalarına, kan
gütme işlerine, arazi ihtilâflarına ve ni-
hayet hükûmete karşı muhalefet işleri-
ne bile karışmak cesaretini göstermiştir.

Besinin yoğurdunu, sütünü, ayranını,
hasretle hatırlayan Seyid Rıza onu hem
sevmeğe ve hem de (bırakmadı ki tes-
lim olayım) demektedir.

Muhakemeye pek yakında başlanac-
aktır.

Seyid Rıza tekrar isticvap edildi
Elâziz, 25 (Hususi) — Seyid Rıza bu-
gün son bir isticvaba tâbi tutulmuştur.
Muhalefet reisinin muhakemesi belediye
salonunda yapılacaktır. Muhakemeyi ta-
kib için birçok meraklılar şimdiden gel-
meğe başlamışlardır. Mahkeme salonun-
da izdihamin önüne geçilmesi için icab
eden tedbirler ve tertibat alınmaktadır.
Muhakemeye on beş güne kadar başlanac-
acaktır.

Vekiller bugün Ankaraya gidiyorlar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

birlikte bugün Türkiye İş Bankasına gel-
miş, Muammer Erişle yarım saat kadar
görüştü.

Vekiller hususi trenle gidiyorlar

Şehrimizde bulunan Dahiliye Vekili
Şükrü Kaya, Millî Müdafaa Vekili Kâ-
zım Özalp, Maliye Vekili Fuad Ağralı,
Adliye Vekili Şükrü Saracoğlu, Gümrük
ve İhbarlar Vekili Ali Rana Tarhan bu-
gün saat 19,30 da hususi trenle Anka-
raya gideceklerdir.

Hekimhan belediye reisi hakkındaki dava neticelendi

Hekimhan (Hususi) — Belediye reis
vekilî Osman Çelebi evvelce Hekimhan
hâkimi Bay Zekeriyâ hakkında Adliye
Vekâletine şikâyetinde bulunmuştu. Ad-
liye Vekâleti tahkikata başladığı esnada
Osman Çelebi tekrar Adliye Vekâletine
müracaat ederek şikâyetinden feragat
ettiğini bildirmiştir. Bunun üzerine de bu
husustaki kanun hükümlerine uyularak
Osman Çelebi hakkında tahkikata lüzum
görülmemiş ve Osman Çelebi mahkemeye
verilmemiştir. Malatyada yapılan duruşma
sonunda Osman Çelebinin 15 gün müd-
detle hapse konulmasına karar verilmiş-
tir.

belini düzeltmedi. Yabancı istilâsında
kaldı.

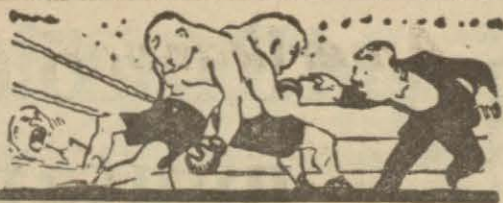
«Leon Kahon» un dediği gibi Timur-
lenk tarihin yürüyüşünde islâmın zafe-
rini, fakat milliyeti Türklüğün sukutu-
nu ifade eder.

Ben, vücuda getirilmiş siyasal eserleri
manaları ile, neticeleri ile ve onları vü-
cuda getirmek için iktiham edilmiş müş-
küllerle ölçmek isterim.

Ben bütün bu görümlerden ne bu e-
serleri, ne de yaratıcılarını Atatürk'le ve
eseri ile mukayese edemiyorum.

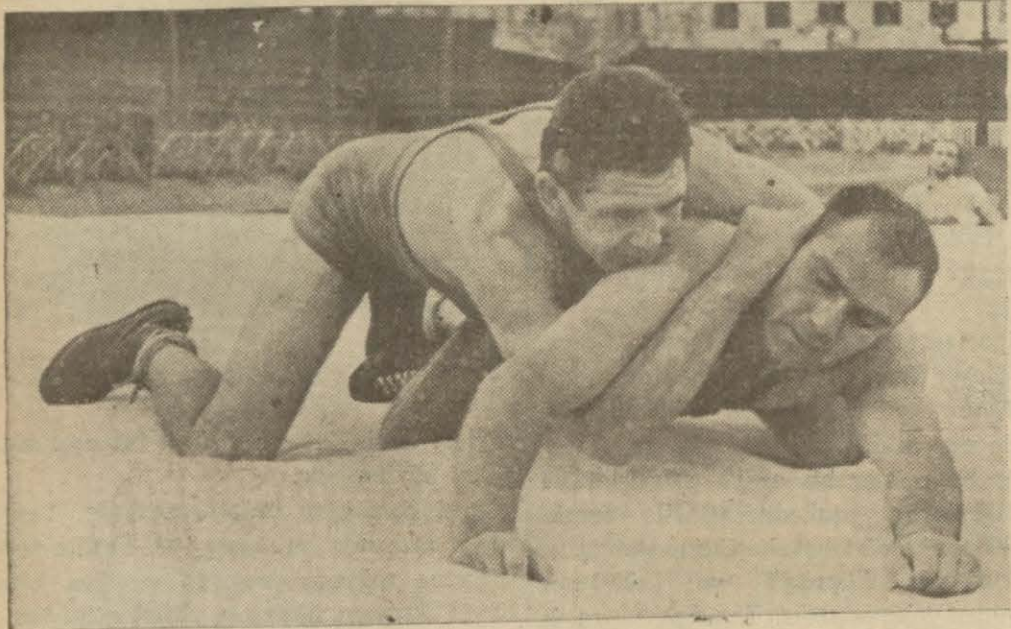
Mahmud Esad Bozkurt

SPOR

İstanbul güreşçileri Yugoslavlari 7-0 yendiler

Bugün de İstanbul - Atina muhtelitleri arasında güreş müsabakaları var

Saim - Fişer maçından bir sahne

İstanbul muntakası tarafından hazırlanan İstanbul, Atina, Belgrad arasındaki temsilî müsabakaların birincisi dün İstanbul, Belgrad güreşçileri arasında yapıldı.

Saha ve ring hazırlığının biraz gecikmiş olması müsabakaların ilân edilen saatte başlayamamasını icab ettirdi. Uzun ve oldukça eski tecrübelerle rağmen bu gibi hazırlıkların mutlak surette son dakikaya bırakılması nedense bir âdet şeklini almağa başladı.

Müsabaka başlamadan evvel Belgrad ve İstanbul takımları ringe çıktılar. Ufak bir merasimden sonra müsabakalar başladı.

56 kilo: Moglyak - Hasan Tahsin

İlk beş dakika ayakta iki tarafın birbirini yoklamasına geçti ve ilk on dakika berabere bitti. İkinci devrede Hasan Tahsinde alta başladı. Yugoslav kat'i netice için uğraşiyor. Devre bitti. Hasan Tahsin üstte çalışıyor. Yugoslav güzel bir oyunla kurtuldu, üstte çıktı. Biraz sonra gene bir oyunla ayağa kalktı. Son dört dakika da neticesiz bitti ve Hasan Tahsin sayı hesabına müttetikan galib ilân edildi.

61 kilo: Antonoviç - Yaşar

Yaşar güzel bir hücumla oyuna başladı ve 1.53 dakikada bir künde ile salto yaparak tuşla galib geldi.

66 kilo: Pankras - Yahya

Müsabaka ayakta çok sert bir şekilde başladı. Yugoslav sıkı bir hücum esnasında yere düştü. Yahya oyun yapayım derken alta düştü. Ayağa kalktılar.

İlk devrede Yugoslavın hâkimiyetle bitti. İkinci devrede Yahya alta Yugoslav üstte uğraşiyor. Ayağa kalktılar.

Ufak bir mücadeleden sonra Yugoslav yere düştü. Ayağa kalktılar.

Neticede yirmi dakikada Yahya ekseriyetle galib ilân edildi. Bu müsabakada Yugoslav bariz bir şekilde hâkim güreştiği halde hakemler pek haksız olarak Yahyaya galibiyet rey'i verdiler.

Bu karar üzerine Yugoslav kafilesi reisi sahayı terketti.

72 kilo: Fişer - Saim

Altı dakikadanberi ayakta hafif oyunlarla birbirlerini yokluyorlar. İki taraf ta bariz bir hâkimiyet gösteremedi. Devre berabere bitti. İkinci devrede Saim alta düştü. Saim sayı kazanmak için uğraşiyor. Hasmını köprüye getirirken alta düştü. Tekrar üstte çalışan Saim ikinci bir defa tekrar alta geldi. Yugoslav üç dakikalık müddet zarfında dört defa üstte çıktı. Son dört dakika için ayağa kalktılar. Bu devrede el ense yoklamalarile geçti ve neticede Saim yirmi dakikada ekseriyetle galib ilân edildi.

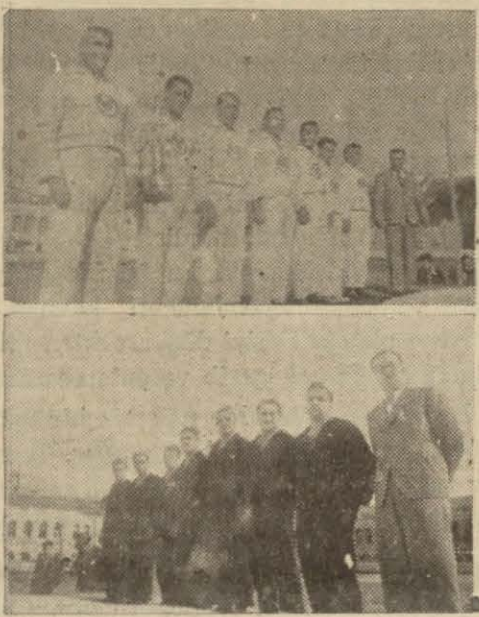
79 kilo: Kiş - Ankaralı Hüseyin

Hüseyin bir parça daha girişkin çalışıyor. Fakat devre berabere bitti. Hüseyin üstte çalışıyor. Vaziyette hiçbir fevkalâdelik yok.

Devre bitti. Hüseyin alta düştü. Yugoslav oyun tatbik edemedi. Son dört dakika için ayağa kalktılar. Hüseyin daha gayretli hareketler yapıyor. Devre bitti. Hüseyin ittifaqla galib ilân edildi.

87 kilo: Mesnet - Mustafa

Mustafa ilk hamlede hemen salto yaptı.

Dünkü müsabakalarda Türk ve Yugoslav takımları

Gene ayağa kalktılar. Mustafa hasmını yere aldı. Birinci künde boşa gitti. Mustafa ikinci kündenin peşinde. Yaptı ve boşa gitti. Yugoslav müdafaa halinde, fakat Mustafa nihayet ayakta bir bel kundesile hasmını kaparak yere attı ve üç dakika eli sekiz saniyede tuşla galib gelmiş oldu.

Ağır siklet: Vesic - Samsunlu Ahmet

Samsunlu Ahmed bir kafa kol kaparak hasmını yere aldı. Gene ayağa kalktılar. Samsunlu Ahmet çabuk netice almak için fazla gayret sarfediyor. Fakat devre berabere bitti.

Samsunlu alta düştü. Yugoslav tek bir oyun tatbik edemedi. Samsunlu üstte çıktı. Samsunlunun taktığı tek kile Yugoslavı minder haricine çıkardı. Son dört dakika için ayağa kalktılar. Neticede sayı hesabına Samsunlu Ahmed galib geldi. Ve müsabakalar 7-0 İstanbul lehine bitti. Maamafih müsabakalarda bazı haksız kararlar da verilmiştir. Nitekim kendisiyle görüştüğüm Güreş Federasyonu reisi Ahmed Fetgeri: «56 kilo ile 66 kiloda cidden hatalı kararlar verildi» demiştir. Yugoslav kafilesi reisi Rilter ise «Gözünüzle gördüğünüz müsabakalar hakkında söyleyecek ne bulabilirim» dedi.

Yugoslav takımı dün akşamki trenle Belgrada hareket etmiştir.

Bugünkü müsabakalar

Bugün İstanbul, Atina takımları arasında yapılacak güreş müsabakaları saat dörtte başlayacaktır. Güreş Federasyonu bu müsabakalara girecek takımı şu şekilde tesbit etmiştir:

56 kiloya Emin, 61 kiloya Yaşar, 66 kiloya İzzet, 72 kiloya Saim, 79 kiloya Hüseyin, 87 kiloya Mersinli Ahmed, ağır siklete de Çoban Mehmed girecektir.

Bugün yapılacak müsabakalara daha büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Selânikte tenis maçları

Selânik, 21 (Hususi) — Burada Türk, Yunan ve Bulgar tenisçilerinin iştirakile yapılmakta olan maçlar çok alâka uyandırmıştır.

Salı günkü maçların neticesinde Kosenos, Sedadı 6/0, 6/1 le yenmiştir.

HÂDİSELER KARŞISINDA

Pastırmasız tarafından
bir yazı

Bir perdelik komedi

Eğhas :
Akıl hastalıkları doktoru
Hasta
Hasta sobibi

(Sahne: Akıl hastalıkları doktorunun muayenehanesi.)

Hasta sahibi — Bay doktor, hastamı getirdim.

Doktor — Nerede?
Hasta sahibi — Dışarıda bekliyor.
Doktor — Ne vakittenberi hasta?
Hasta sahibi — Bu hafta içinde hastalandı. Gayet tabii bir insandı.
Doktor — Âraz nedir?
Hasta sahibi — Göreceksiniz, saçmalıyor...
Doktor — Hastayı getirin!

(Hasta sahibi çıkar, yanında temiz, pak giyinmiş bir gençle birlikte tekrar içeri girer.)

Hasta sahibi — İşte hastamız doktor!
Doktor — (Hastaya) Beri gel bakayım oğlum.

Hasta — Pastırma!
Doktor — Otur şöyle..

Hasta — Pastırma!
Doktor — Nen var bakayım senin?
Hasta — Pastırma!

Doktor — Başka lâf söylemez misin?
Hasta — Pastırma!

Doktor — Sen sorduğum suale cevap ver, adın ne?

Hasta — Pastırma!
Doktor — Peki kaç yaşındasın?
Hasta — Pastırma!

Doktor — Evli misin, yoksa bekâr mısın?
Hasta — Pastırma!

Doktor — (Hasta sahibine döner) Pastırmadan başka söz söylemiyor mu?
Hasta sahibi — Hayır doktor.

Doktor — Hastalık nasıl başladı, siz anlatın?

Hasta sahibi — Bu hafta içinde başladım, demişim. İlk başladığı zaman gene, pastırma, diyordu. Fakat bazı suallere de doğru cevap veriyordu. Sonraları pastırmadan başka bir şey demez oldu. Canı pastırma istedi de ondan oldu diye gittim, pastırma aldım. Bir lokma bile yemedi.

Doktor — Demek pastırma yemedi ha!
Hasta sahibi — Hayır doktor.

Hasta — Pastırma!
Doktor — (Düşünür, hasta sahibine döner) Gazete okur mu?

Hasta sahibi — Okur doktor.
Doktor — Pastırma sözünü diline dolmaya başladığı zaman ne yapıyordu?

Hasta sahibi — Şimdi hatırladım. Gazete okuyordu.

Doktor — Gene gazete okumakta devam ediyor mu?

Hasta sahibi — Hergün okuyor, okudukça da hastalığı artıyor. Bilhassa gazetelerde fıkra muharrirlerinin yazılarını okur.

Doktor — Hastalığın sebebi şimdi anlaşıldı!

Hasta sahibi — Pastırma diye diye bu hale geldi.

Doktor — Hayır, pastırma diye diye değil. Bir haftadanberi pastırmadan başka bir şey demiyenlerin yazılarını okuya okuya bu hale gelmiş olacak.

(Perde kapanır)

İsmet Hulûsi

Adalar yüzme müsabakası bugün Heybeli plajında yapılıyor

Beyoğlu Halkevi Spor kolu tarafından hazırlanan yüzme, yelken, sutopu ve atlama müsabakaları bugün saat 14 de Heybeliada plajında yapılacaktır. Müsabakaların intizam içinde geçmesi için bütün tertibat alınmıştır. Müsabakalar küçükler, ortancalar, büyükler olarak üç katagori üzerinden yapılacaktır.

SİNEMA

Halkımız en fazla hangi artistleri beğeniyor?

Saray sineması müdürü Bay Franco'nun suallerimize cevapları

«Saray» sineması müdürü eski sinemacılarımızdan Bay Franco, (Son Posta) nın anketine şu cevapları verdi:

— Geçen yılı nasıl geçirdiniz?

— Geçen sinema yılının neticesinden doğrusu oldukça memnunum. Geçen yıl «Saray» sineması müşterilerinin teveccühlerini bir kat daha kazanmıştır.

Bu yıl sinema mevsimine ise daha büyük ümidlerle giriyoruz. Esasen daima daha iyi neticeler elde etmek ümidi ile yaşıyoruz mu yuz?

Ümid çok büyük bir şeydir. İşte bu ümid iledir ki daima sermayemizi kuvvetlendirmeye gayret edip duruyoruz.

İnsan ümid ile yaşar derler. Biz de ümid ile yaşıyoruz.

— Sinemaya en çok hangi tabaka halk devam eder?

— Modern tekniğin en son kaidelerine göre inşa edilmiş olan «Saray» sineması, gerek projeksiyon, gerek akustik bakımından tam bir mükemmeliyeti haizdir. Bu yüzden bir seyirci sinemamızın hangi mevkiinde otursun otursun bihakkin memnun kalır.

— Sinemacılıkta muvaffakiyetin sırrı nedir?

— Sinemacılıkta muvaffakiyetin hiç bir sırrı yoktur. mevzuu bahsolan sadece

«tecrübe» meselesidir. Bu «tecrübe» de ancak senelerden sonra elde edilebilir.

Tecrübenin elde edilmesi için de çok mühim bir şart vardır: Müşterilerin arzularını mümkün mertebe karşılamak, onlara, istedikleri filmleri göstermek.

Film meselesi en mühim «mesele» ise; sinemanın konforu, temizliği, projeksiyonunun mükemmeliyeti filmin seçiminden hiç te aşağı kalmaz.

— Sinemaların fiyatları çok pahalıdır deniyor. Doğru mudur?

— Kısmen doğrudur. Gerçi halkın hoşnudisini celbelemek en büyük arzumuz ise de, dühuliye biletlerinin tâbi oldukları vergiler ile simena işletmesinin mucib olduğu cidden ağır masraflar, şimdiki

fiatlarda tenzilât icrasını maalesef mümkün kılmamaktadır.

— Sinemaların tâbi buldukları vergiler ve resimler hakkındaki fikriniz?

— Sinemaların tâbi buldukları ağır vergi ve resimler hakkında nazarı dik-kati celbetmiştik. Şimdiye kadar bu hususta bir şey yapılmadığına göre bu işin arzumuza göre hallinin pek te kolay olmadığını anlıyoruz.

— Halk hangi filmlerden hoşlanıyor?

— Halk, kuvvetli san'atkarlar tarafından çevrilmiş kuvvetli filmlerden hoşlanmaktadır. Her memleketin halkı aşağı yukarı aynı filmleri tercih eder.

— Halk hangi san'atkarlardan hoşlanmaktadır?

— Halkımız tanınmış san'atkarların cümlesini sevmektedir. Bu san'atkarlar arasında: Marlene Ditrich, Charles Boyer, Martha Eggert, Greta Garbo, Robert Taylor, Gary Cooper, Jeanette Mac Donald, Norma Scherer'i bilhassa tercih etmektedir.

— Türk sinemacılığı hakkındaki fikriniz?

— Türk sinemacılığı şimdiye kadar bir

B. Franco

Halkın en çok beğendiği artistlerden Marlene Ditrich

çok gayretler sarfetmiştir. Fakat memleketle sinema san'atkarları parmak ile sayılabilecek kadar az ve film çevirmek için sarfedilecek para da cidden çok mahdud olduğu için sarfedilen gayretler muayyen bir haddi aşamamaktadır.

Burada çevrilmiş olan filmler bize şunu öğretti ki: Sebât etmek sayesinde pek güzel eserler vücuda getirilebilir.

Esasen memleketimiz her köşesi güzel filmler çevirmeye çok müsaidir. Hiçbir memleketle Türkiyemizdeki emsalsiz tabii manzaralar ve parlak ışık yoktur. Bunlardan istifade etmeği bilelim ve çalışalım.

O. Tuğrul

Yeni Alman filmleri

Alman Ufa film stüdyosunda son zamanlarda «Lillian Harvey» adında bir film çevrilmiştir. Filmde maruf san'atkar Lillian Harvey ile Paul Hoffman başrolleri oynamaktadırlar. Yukarıdaki resimler artistleri bu filmdeki rollerinde göstermektedir.

«Son Posta»nın zabıta romanı: 2

VALİDE SULTANIN GERDANLIĞI

YAZAN
CEVAD FEHMI

Dükkü kısmın hülâsası

Rıdvan Sadullah ile gençliğimizde arkadaşlık. Çok zengin bir ailenin çocuğu olması rağmen benim gibi gazetecilik yapıyordu. İkimiz de zabıta muhbiri idik. Zabıta işlerine merakımız bizi, bilhassa Rıdvan Sadullahı zabıta erkânı ile dost yapmıştı. Rıdvan Sadullah nadir denecek bir zekâ ve nüfuzu nazar sahibidir. Bu sayede bir çok esrarlı zabıta vakalarını halletmiş, böylece zabıta erkânı ile dostluğu bir kat daha artmıştı. Rıdvan Sadullah babasının ölümünden sonra bıraktığı büyük servetin başına geçerek gazeteciliği bıraktı. Beni de kendisine vekilli umur yaptı.

Eski Mabeynciler den Selânikli Hüsnü beyin intiharı haberi

gazetelerde büyük görürlük koparmıştı. İntihar ihtimali zayıf görülüyordu. İradeli, azımkâr ve müslüman bir adam olan Hüsnü bey intihar edebilir miydi? Yetmiş yaşında olan bu çok zengin ihtiyarın Nâzan hanım isimli 30 yaşında bir karısı, kadının da mühendis İhsan bey adlı bir yeğeni vardı. Mühendis İhsan bey hâdisesini misafir bulunuyordu. Bu da meselenin intihar olmadığı şüphesini verecek bir nokta değildi.

Sonra bilhassa bir başka sebep şüpheleri daha fazla kuvvetlendiriyordu.

Hüsnü beyin karısı Nâzan hanımın Keveser hanım isimli bir kız kardeşi vardı ki o günlerde Boğaziçindeki yalınsın eşyalarını satıyordu. Tarihi kıymetli olan bu eşyalara bir çok talibler çıkmıştı. Hüsnü bey de talibler arasında idi. Taliblerin çoğu Nâzan ve Keveser hanımların babası Abdülmüttalib beyin Yıldız yağmasında ele geçirdiği ve sakladığı tarihi bir gerdanlığın satılan eşyalardan birinde gizli olması ihtimali sebep gösteriliyordu. Fakat nedense sanda be destenide yapılan müzayedede neticelenememiş, belediyenin bir emrile tehir edilmişti. İşin tuhafı Hüsnü Bey müzayedenin tehir edildiği tarihten bir gün evvel intihar ediyordu. Böyle iken hâdiseye intihar deriliyordu.

O sabah Rıdvan Sadullah ile kahvaltımızı etmiş, ona gazetelerin Erenköy hâdisesi hakkında verdikleri tafsilâta okumaya başlamıştım. Bu sırada telefon çaldı ve cinayet masası ser komiseri Osman Erenköy hâdisesi tahkikatına memur edildiğini, Erenköyüne gitmeden Rıdvan Sadullahı görmek istediğini bildirdi.

Telefon henüz kapanmıştı ki, kapı zilinin şiddetle çalındığını duyduk. Bunu bir kadın çığlığı takip etti. İkimiz birden koridora fırladık. Ben kapıyı açtım ve müzayenesini kaybeden bir insan vücudunun üzerine doğru yuvarlandığını dehşetle gördüm. Bu sıyahlar gıymış bir kadındı. Korkudan çığına dönmüş bir halde «odur, mavi gözlüklü adam... Beni kurtarmış!» dedi ve bayıldı. Bıçakla sırtından yaralanmışlardı. Derhal en yakın hastaneye kaldırdık. Kim-âli, niçin, kimin tarafında yaralanmıştı. İşin tuhafı apartıman kapıcısı eve sabahtan beri üçüncü katın kiracısı avukat Mevdi Âli beyden başkasının girmediğini söylüyordu. Şu halde mavi gözlüklü adam nereden girmiş, nasıl çıkıp gitmişti? Rıdvan Sadullah gazeteleri okumaya devam et, Cevad Fehmi!» dedi. Orada da mavi gözlüklü bir adamın bahsi geçiyor. Zannederim ki bu meseleyi de Erenköy hâdisesi aydınlatacak!

[Roman devam ediyor]

— 3 —

VALİDE SULTANIN GERDANLIĞI

Gazeteler ilk tahkikat neticeleri hâlâ Hüsnü Beyin intiharına pek az ihtimal veriyorlardı. Bunda müttetik olmakla beraber hâdisenin cereyan şekline ihtilâfa düşüyorlardı.

Hüsnü Bey katledilmişse katil kimdi? Bir kısmına nazaran cinayette aşk âmil olmuştu. Bütün Erenköy halkı da böyle söylüyordu. Hüsnü Beyin genç ve güzel karısı ile o gece köşkte misafir kalan yeğeni mühendis İhsan Beyden şüpheleniliyordu. Fakat ortada dedikodudan başka delil yoktu: Bu itibarla ileri sürülen bu noktai nazar fail-

İhtiyar mabeynci

yazihanesinin önüne oturmuş, başını önündeki sümene dayamış, sanki uyuyordu

leri tayinde bocalıyor, sayılıyor, ima hududunu aşamıyor.

Bir kısım gazeteler de Valide Sultanın Gerdanlığı (*) nı cinayet sebebi olarak gösteriyorlardı. Fakat bu iddia da çok mübhem ve karanlıktı. Böyle bir gerdanlığın mevcudiyeti bile rivayet olmaktan çıkmıyordu.

Maamafih bu ihtimal etrafında toplanan gazeteler ötekilerden biraz daha ileri gitmişler, Boğaziçindeki köşke aid eşyaların müzayedesi meselesini ele alarak tahkikat yapmışlardı. İlk müzayedede günün eşyaları almak için gösterdikleri şiddetli arzu ile nazarı dikkatli celbeden dört kişi kimlerdi? Bunlardan biri Hüsnü Beydi. Diğerleri peyakçelerini yatırırken şu isimleri yazdılar: Komisyoncu Cevdet, eshabı emlakten Feyzullah, antika meraklısı Muhsin Beyler... Bu yoldan başlayan tahkikat bu üç kişinin hiç kimse tarafından tanınmadığı neticesine varmış, bir çıkmaza girince istikamet değiştirmişti.

Bedesten müdürlüğü müzayedeyi niçin tehir ettirmişti? Müdüriyet belediyeye riyasetinden getirilen tahriri bir emirden bahsediyordu. Bu emir meydana çıkartılmış, belediyeden sorumuş ve sahte olduğu anlaşılmıştı. İşte sıyahlı kadını yaralayan mavi gözlüklü adam burada meydana çıkıyordu. O gün müzayedede yapılırken mavi gözlüklü bir adam bu emri getirmiş ve müdüre vermişti.

Gazeteciler yakaladıkları bu ip ucu üzerinde ısrar etmişler, fakat bir neticeye varamamışlardı. Mavi gözlüklü adamın kim olduğu meydana çıkarılmamıştı.

Hülâsa bu ikinci noktai nazar da müphem olmaktan kurtulamıyor, Hüsnü Beyin intiharı hâdisesi bir muamma olarak kalıyordu.

Gazeteleri okuyup bitirmiştim. Tam Rıdvan Sadullahın fikrini sormaya hazırlanırken ihtiyar dedi içeri girdi ve: — Komiser Osman Bey geldi! dedi.

Dadının haber vermesi İstanbul zabıtasının meşhur simasının lâubali ginyişi, kocaman göbeği ve iki günlük traşı ile kapıda görünmesi bir oldu. Rıdvan Sadullah gülererek bağırdı:

(*) Bu gerdanlık İngiltere Kraliçesi Viktorya tarafından Padişah Abdülmecid'in ana sı Bezmîâlem Valide Sultana verilmişti. O sıralarda İngiltere ile Osmanlı devletinin arası gayet iyi idi. Kırmı harbi yeni bitmişti. Harb esnasında Kırmıdan İstanbul'a getirilen İngiliz yaralılarına Bezmîâlem Valide Sultan tarafından gösterilen alâka ve sefkat Kraliçe Viktoryanın kulağına kadar gitmiş, bu vesile ile Valide Sultana 40.000 altın kıymetinde tekmiil pırlanta giranbaha bir gerdanlık hediye etmişti. Valide Sultanın oğlu Abdülmecide, oğandan da Abdülhamide kalan bu gerdanlık Yıldız yağması gününü meydana sürülmüştü. Hareket ordu efradı arasına karışan çapulculardan biri tarafından çalındığı, oğandan da kıymetinin belki yüzde birine tekabül eden bir para mukabilinde Abdülmüttalib Bey'e geçtiği rivayet halinde söyleniyordu.

— Serkomiser Osman Beyi evimizde sık sık görmek için İstanbulun Şikago'ya dönmesini temenni etmek lâzım. Ağalar başları sıkışmayınca semtimize uğramıyorlar.

— İyi ama hocam... (Komiser Osman, Rıdvan Sadullah'a daima «Hocam» diye hitap eder, ona sevgisini eski terbiye görmüş bir adamın bütün hakikatı ile izhardan geri kalmaz.) Rıdvan Sadullah sözünü kesti:

— Biliyorum, biliyorum... Biz işe gelelim. Polis müdürü bu sabah seni çağırıyor. Polis müdürü bu sabah seni çağırıyor. Sabah gazetelerini henüz okumuştun. Suratı asıktı. «Osman Bey, gazeteler haklı dedi. Bu Erenköy meselesinde bir bit yeniği var. İntihar hâdiseleri ihtiyarlar arasında nâdir görülen hâdiselerdendir. Hele böyle Hüsnü Bey gibi bütün saadet sebeplerini nefsinde toplayan bir adam kendisini öldürürse işde mutlaka bir gayri tabiiik aramak lâzımdır.»

Muavinlerine hâdiseyi tahkik ettirdiğini söyledik. Dinlemedi. «Bu, muavinlere bırakılacak iş değil. Hemen Erenköyüne git, akşama kat'î rapor isterim» emrini verdi. Ve sen de şimdi Erenköyüne gidiyorsun!

Cinayet masası serkomiseri her zamanki sıkıntılı tavı ve sık sık kullandığı meşhur cümlesile cevap verdi:

— Öyle Allah belâsını versin!
— Haydi beraber gidelim.

— 4 —

KAYBOLAN KİTAB

O gün Rıdvan Sadullahın emlakine aid bazı hesap işleri meşgul olmam lâzımdı. Fakat mabeyinci Hüsnü Beyin intiharı hâdisesi beni o kadar meraklandırmıştı ki Sadullahın «Sen de gelmez misin?» yollu teklifini ikinci defa tekrarlamadım.

On buçuk vapurle Haydarpaşaya geçtik. Oradan trenle Erenköyüne gittik.

Yolda Rıdvan Sadullah sıyahlı kadın meselesini anlattı, serkomiser de Erenköy hâdisesi etrafındaki malûmatını bildirdi.

Hâdisesini bir gün evvel sabaha karşı olmuş, zabıtaya ancak öğleye doğru aksetmişti. Erenköy polisi ilk tahkikatı yapmıştı. Bunu muavinlerinin tahkikatı takip etmişti. Zabıta doktorunun verdiği malûmat da ilk tahkikat neticelerine uyuyordu. Hâdisesini intihardı. Tabanca sesi hiç kimse tarafından duyulmamıştı. Hüsnü Beyin zevcesi ancak ertesi sabah uykudan uyanıp da kütüphaneye girince meseleye muttali olmuştu.

Rıdvan Sadullah sordu:
— Hüsnü Beyin köşkünde kimler oturuyor.

— Köşk Hüsnü Beyin değil, zevcesinin hocam. Malûm ya bu kadın meşhur Abdülmüttalib Beyin kızıdır. Köşkte

Amerikanvari bir mahkeme

Bir adam yüz güzelliğini bozan bir polisi dava etti

«Öyle bir zamanda yaşıyoruz ki değil insanın, haşa huzurdan köpeğin, eşeğin, katırın ve hattâ yılanın bile güzeli başta ediliyor.»

Konuşan: Naci Sadullah

Asliye üçüncü ceza mahkemesinde bir dava: Davacı Müslim Salih... Maznun zabıta memuru Kemal... Davanın mevzuu da şu: İddiasına göre, davacı Müslim, polis Kemalden dayak yemiştir. Bu dayak, davacının sol kaşu üzerinde ve sol yanagında derin bir iz bırakmış. Bu izler Müslimin yüzünün güzelliğini bozmuş. Ve şimdi Müslim, güzelliğinin bozulması yüzünden uğradığı zararların, kendisini döven memur tarafından tazminini istiyor.

Müddeiumumî:

— Mademki, diyor, maznunun iddiası budur: Güzel san'atler akademisi estetik profesörlerinden birisini mütehassis olarak mahkemeye çağıralım. O profesör burada, Müslimin simasını dikkatle gözden geçirin. Ve yüzündeki yara izlerinin mumaileyhin güzelliğini berbat edip etmediğini söylesin. Heyeti hâkime de ona göre kararını verebilirsiniz!

Heyeti hâkime müddeiumumînin teklifini muvafık buluyor. Ve badelmüza-kere, Güzel san'atler akademisi profesörlerinden İsmail Hakkının «ehli hibre» olarak mahkemeye davet olunmasına karar veriliyor. Mahkeme de böylece bir teşrihievvela kahyor!

Davacı hâdiseden sonra

Bu havadisi veren gazete, yazısının tepesinde de, kocaman puntularla: «Amerikanvari bir dava» serlevhasını oturtmuş!

İnsan bu satırları okuyunca Müslimin, yüksek sosyetelerde zengin kadın avile geçinen yakışıklı bir çapkın olduğunu sanıyor.

Halbuki Müslim ne bu yolu tutmuş serseri ve züppe bir çapkındır, ne de ak-Hüsnü Bey, zevcesi, iki Çerkes halayıkla bir arabacı, bir bahçıvan ve bir aşçı oturuyorlar. Arabacı, bahçıvan ve aşçının yattıkları yer köşkün bahçesindeki mutfağın ve ahır ihtiva eden küçük bina... Gazetelerin yazdıkları gibi hâdisesini köşkte bir de misafir bulunuyormuş. Hanımın yeğeni İhsan adlı bir genç mühendis.

İstasyonda bizi Erenköy merkez memuru karşıladı. Hâdiseye sahne olan köşk istasyona yirmi dakika mesafede idi. Bindığımız tektali bir araba on dakika sonra köşkün kapısında durdu.

Etrafı duvarla çevrilmiş geniş bir bahçenin ortasında bulunan bina tamamen müferid vaziyette idi. Etraf hâlî arazi ile kaplı bulunuyordu. En yakın köşk 500-600 metre mesafede idi. Bir polis memurunun önünde nöbet beklediği bahçe kapısından girdik. Çakıl taşı döşeli ve etrafı çam ağaçlarıyla süslü dar bir yoldan köşke doğru yürüdük.

Be yaz boyalı bina üç katlı idi. Büyük camlı bir kapıdan giriliyordu. İlk kat misafir odası, kütüphane, yemek salonu ve oturma odalarından mürekkebedi. İkinci katta yatak odaları bulunuyordu. Üçüncü katta hizmetçiler yatıp kalkıyorlardı.

Mermer antreden halı döşeli loş bir koridora dahil olduk. Gündüzleri dahi bir elektrik lâmbası ile aydınlatılmasına lüzum görülecek kadar loş olan koridorda evvelâ misafir salonu, solda bulunan bu salonun karşısında yemek odası bulunuyordu. Bundan sonra sağda ikinci kata çıkılan geniş merdiven vardı. Merdiveni geçince sağda büyük kütüphane salonu görülüyordu.

Kütüphanede genç bir müddeiumumî muavini ve biri sivil, diğeri resmi kıyafetli iki zabıta memuru ile karşılaştık. Müddeiumumî muavini henüz gelmişti. Zeki ve istidatlı bir gençti. (Malik Paşanın katli) davasında adli tahkikatı o idare etmişti. Bu itibarla Rıdvan Sadullahı tanıyordu. Biz gö-

Davacı hâdiseden evvel

törlük gibi, dansörlük gibi, hattâ kadın berberliği gibi yüz güzelliğine ihtiyaç gösteren bir mesleğe mensuptur!

Müslim, sadece bir seygar satıcısıdır! Şu halde, yüzünün güzelliğine bir parça hâle gelmişse ne çıkar? Bunun ona ne zararı olabilir?

Siz de, bu suallerin cevaplarını merak ettiniz mi bilmem. Fakat ben bu merakı tatmin için na Tahtakaleye kadar gitmek zahmetinden kaçmadım.

Çünkü Müslim, Tahtakaledeki meşhur Sabuncu hanının 7 numarasında oturuyordu.

Beni evvelâ, mahkemeden veya polisten gönderilmiş bir memur zannettim. Gazeteci olduğumu öğrenince gözleri sevinçle parladı.

Manastırlı imiş. Fakat İstanbul'a çok küçük yaşında gelmiş. Benim talebim üzerine evvelâ, mahkemeye verdiği memurla aralarında geçen hâdiseyi anlattı: (Devamı 11 inci sayfada)

rünce gülererek yanıma geldi. Sadullahın elini sıktı, cinayet masası serkomiseri ile bana başı ile selâm verdi.

— Mesele basit bir intihar hâdisesi olduğu anlaşılıyor, dedi. Gazeteler izâm etmişler!

Kütüphane oldukça geniş bir salondur. Tavana kadar yükselen kitabla dolu camlı dolaplar duvarları yer yer kaplıyordu. Kapıya karşı olan cehbedeki iki büyük pencere kalın ve kırmızı kadifeden perdelerle boydan boya örtülmüştü. Bu perdeler güneş ziyasının içeriyi aydınlatılmasına mani oluyor, salon yarı karanlık içinde kalıyordu. Sol da yazı kaldırılmadığı anlaşılacak büyük bir çini soba, sağda Amerikan sistemi bir yazihane vardı. Tavandan büyük bir ayize sarkıyordu. Sobanın yanına gene kırmızı kadife kaplı bir kanape ile iki koltuk sıralanmıştı. Döşeme kalın ve kıymetli bir Hereke halısı ile örtülmüştü. Duvarların camlı dolapla örtülmiyen kısımlarında kıymetli çerçeveler içinde aile fotoğrafları sıralanmıştı.

Merkez memurunun ifadesine göre odada hiçbir şeye el sürülmemişti. Zabıta doktoru dahi cesedi vaziyetini değiştirmemeğe çalışarak muayene etmişti.

İhtiyar mabeyinci yazihanesinin önüne oturmuş, başını önündeki sümene dayamış, sanki uyuyordu. Sol kolu yazihanesinin üstünde idi. Tabanca kullanan sağ kolu aşağı sarkıyordu. Kurşun sağ şakağına isabet etmişti. Küçük ve sivri bir sakalı vardı. Bembeyaz olan bu sakalın sağ tarafı kandan kıpkırmızı olmuştu. Kan yazihanesinin üstünde bir müddet toplandıktan sonra aşağıya, ayaklarının ucuna akmış, orada halının üstünde oldukça büyük bir birikinti husule getirmişti. Kurşunun girdiği deliğin etrafındaki saçlar kısmen kavrulmuştu. Bu da endahın çok yakın mesafeden yapıldığını anlatıyordu.

(Arkası var)

Paramızın kıymetini düşürmek isteyenlerin izleri bulundu

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

hakkındaki tahkikata ehemmiyetle devam etmektedirler. Şimdiye kadar yapılan tahkikatla, bu şayiaların borsaya piyasadan, piyasaya da Beyoğlundaki bir iki büyük kıraathaneden akis ve intikal ettiği tesbit edilmiştir. Bunlar arasında bilhassa Tepebaşı civarındaki bir iki kıraathanenin ismi zikredilmektedir.

Anlaşıldığına göre uydurdukları haberler piyasaya yayılınca bu haberleri uyduranlar hemen piyasaya çıkmışlar, piyasadan Ünitürk ve Anadolu tahvillerini toplamaya başlamışlardır. Fazla talep karşısında bu tahviller de yükselmeye başlamıştır. Bu tahvilleri toplayanlar, bir müddet sonra da ellerindeki tahvilleri aldıklarına nazaran daha yüksek fiatlarla tekrar satmışlar, bu suretle de teneffü temin etmişlerdir.

Gene bu kabil bazı kimseler, hariçte de sarraflardan altın alarak altın fiatlarını da yükseltmişler, gene bu altınları da aldıklarından yüksek fiatlarla satarak

istifade yollarını bulmuşlardır.

Şimdi, borsada spekülasyon yapmak için böyle asılsız şayialarla tahvilleri yükselten ve bunları alıp satarak istifade edenlerin kimler olduğu araştırılmaktadır. Diğer taraftan, şayianın çıktığı gün sarraflardan fazla miktarda altın alıp satarak istifade edenler de tesbit edilmektedir. Yarın bu hususta müsbet bir neticeye varılacağı anlaşılmaktadır. Bu cihetler tesbit edildikten sonra buna mücaheret edenler kanunî ahkâm dairesinde cezalandırılacaklardır.

Maliye Vekili diyor ki

Dün bir muharririmiz Maliye Vekili Fuad Ağralıyı görerek bu mesele hakkında yeni bir şey olup olmadığını sormuştum. Fuad Ağralı demiştir ki:

— Tahkikat devam ediyor. Ortada hiç bir şey yok iken surf borsa spekülasyonu yapmak isteyenlerin manevraları tamamiyle durdurulmuştur. Vaziyet esasen normaldi ve normaldir.

Dil bayramını kutlularken

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Eski bir dil ve kalem alışkanlığının izi olduğuna şüphe etmediğim bu bayat kelimeler on iki sayfanın binlerce satırlık yazısı arasında o kadar iğreti kalmıştı ki o gün birçok tanıdıklar bana bu (tenbihi beledi) den bahsettiler.

Unutmayalım ki bugün güllünc bulduğumuz bu kelimeler yakın vaktlere kadar fikir ve kalem üstadı geçinler için en tabii bir belâgat nümunesi idi.

Türk dili, konuşma ve yazma dili yakın zamanların üslûbuculuk tanıdığı böyle terkipleri güllünc bulacak kadar sadeleşti. Dil inkılâbı zaten fikri, belâgate hâkim kılmak için üslûbu sadeleştirmeğe çalışan kalemlere cesaret verdi ve dil inkılâbı her dilin bünyesindeki tahammüle nisbetle sür'atle ilerlemeye başladı. Bu münasebetle vaktile vükela meclisinde geçen bir üslûb macerasını hatırladım.

Babâlide meclis toplanmış, sadrazam Yemende patlak veren isyanlara esaslı bir çare bulmak üzere Yemende bulunmuş tecrübeli kumandanlardan birine hazırlattığı ıslahat lâyihasını okutmuş.

Tam askerce yazılmış, vuzuh ve sadeleştiğin örneği olan lâyiha ciddi bir tetkik mahsulü olduğu için pek beğenilmiş. Yalnız ifadesindeki sadelik Babâli üslûbuna uymadığı için lâyiha usulü dairesinde yazılmak üzere âmedici beye havale edilmiş. Enderun edebiyatının san'at bildiği bütün istiareler ve kafiyelerle ye-

niden kaleme alınan lâyiha tekrar meclise gelmiş, okunmuş, heyet lâyihadaki belâgate hayran kalmışlar, fakat aslında esahî fikirlerden bir çoğunun edebî san'at hesabına feda edildiğini de anlayınca:

— Yazık, demişler, bu da olmadı. İkisi de hıfzedsilsin.

Ve Yemen isyanı devam etmiş! Türk kalem sahipleri bugün bayram etmekte haklıdır.

Bürhan Cahid

Akdeniz anlaşması Hakkında İtalyanlarla Müzakereler

Roma 25 (Hususi) — İtalyanın iş-tirakini temin etmek üzere Akdeniz anlaşmasında yapılacak tadilatın müzakerelerinde İtalyayı temsil edecek olan deniz mütehassısları bugün Parise hareket etmişlerdir.

Müzakereler pazartesi günü başlayacaktır.

Bir kamyon Kazası

İzmir, 25 (Hususi) — Kızıllı yolunda bir virajı dönerken 53 numaralı kamyon 3 metrelik bir hendeye yuvarlandı. Kamyonda bulunanlardan üç kişi yaralandı. Yaralılar hastaneye kaldırıldılar.

Fotoğraf tahlilleri

Kadın mevzularından hoşlanan bir genç

Eskişehir okuyucularımızdan Mehmet karakterinin tahlili ni istiyor:

Hayale ve maceraya fazla yer vermiştir. Üzüntüye, sıkıntıya karşı zayıf olan tahammülüne muhtemeldir. Kadın mevzularıyla uğraşmayı sever. Kendini göstermekten, şöhretten hâzzede. Her arkadaşıyla geliş güzel geçinmez.

Zekâdan istifade etmesini bilmek lâzımdır

Ezineden R. Saygı imzasıyla soruyor:

— Hayatta muvaffak olacak mıyım?

Bulduğum işte zekâdan istifade etmesini bilir. Âmirleri nezâinde açık göz ve uyanık hisli tanılır. İşinin müsaadesi nisbetinde muvaffak olabilir.

Mal ve para kıymetini bilmek gerektir

Siverek okuyucularımızdan S. Akıncı soruyor:

— Zengin olacak mıyım?

Para kazanmak için bazan hovarda meşrep gözükmek ve etrafını memnun edecek, ve yedirip içirmesini bilecek hallerde bulunmak icap eder. Yalnız bir taraflı menfaat düşüncelerine mal ve para kıymetini bilmek te ilâve edilince bundan ötesi mevzu intihabına ve tesadüflere bağlı kalır.

Son Posta
Fotoğraf tahlili kuponu

İsim

Adres

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

Tarih kongresinin son günü

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

beyaz ve muhteşem kapılarından girdiler. Henüz sulanmış çakıllı yollardan, yeşil çemenler ve çiçek tarhları arasında geçerek beyaz mermer merdivenleri çıktılar.

Burada büyük bir kaynaşma var: Aydınlık, çevik, dinç ve suurlu bir kaynaşma...

Salonun dört tarafındaki dört şöminenin üstlerinde yüzlerce kristal menşurlerin renk ve ışık oyunlarını görüyoruz.

Ortakda kocaman avize, zarif sütunlar arasında işlemeli tavanlarda yanan elektrikler salonun تاریkliliğini siliyor.

Bir tane bile boş yer yok. Kongrede bulunmak üzere garbdan gelenler ön safta otururken yurdun en sessiz köşesinden koşan tarihçilerle sayılabılır, muharrirler, münevverler de kapılara kadar burayı dolduruyorlar.

Beş gündenberi burası hep böyledir. On dört sene evveline kadar dejenere bir hanedanın manasız ve behimî ihtiraslarına, riya ve belâhetine sahne olan bu yerlerde bir ilim dünyası konuşuyor.

Bizi o kadar kötü anlatmışlar, hiç değilse o kadar anlamamışlar ki kongrenin hergününde yeniden yeniye aydınlanan hakikatlerle karşılaştık:

Selçukiler Osmanlı imparatorluğundan evvel Ön Asyada büyük imparatorluk kurdular. Şerefli bir tarih yarattılar. San'at eserleri meydana koydular. Biraz okumuş olan her Türk bunların kıymetlerini ve Orta Asyadan gelen öz Türkler olduğunu bilir. Fakat garbda öyle âlimler varmış ki Selçukilerin Türk değil, İranlı olduklarını iddia ediyorlarmış. Selçukilerin müstakil bir karakter sahibi san'at yaratmadıklarını, sadece zaten mevcut başka bir san'atı devam ettirdiklerini ileri sürüyorlarmış!

Dün biri Türk diğeri ecnebi olan iki âlim kurulayda bu abdalca iddialara tarihi şahid göstererek cevap verdiler. Hakikati söylediler. Birisi Selçuk san'atına temas etti ve «Selçuk mimarisi orijinal ve bariz bir karakter sahibidir» dedi. Diğeri Selçuk işkeletleri üzerinde yaptığı antropolojik tetkiklere dayanarak dedi ki:

— Selçukiler, Bizanslıların yazdıkları ve bazı garb tarihçilerinin bildiği gibi Türkten başka bir soydan değillerdir.

Bir Macar profesörünün tezi pek orijinaldi:

— Türk Osmanlı imparatorluğunu yaratan (Osman Gazi) nin asıl adı (Ataman) dır. Bizanslılar üçüncü halife Osmanın adını asıl telâffuzle yazdıkları halde Osman Gazinin adını (Ataman) veya (Atman) diye yazdılar. Esasen Osman Gazinin babası, amcaları, kardeşleri, kabilesindeki büyükler ve oğlu hep öz Türk ismi almışlardır. Böyle bir aile içinde bir tek arabca ismin bulunmasına ihtimal verilemez. Bu olsa olsa daha sonraları, Türk isminin telâffuz müşabehe-

tinden istifade edilerek ve islâmlık gayretile (Osman) yapılmıştır.

★

Bazı garb âlimleri demişler ki: — Osmanlı imparatorluğu kurulurken Türkler halk ve arazi idaresiyle sair teşkilâtı Bizanslılardan almışlardır.

Bir Türk profesörü Başvekâlet ve diğer arşivlerdeki tetkiklerini bildirdi ve cevap verdi:

— Osmanlı Türklerinin teşkilâtı tamamiyle Türk usullerine ve âdetlerine göre yapılmıştır. O sırada Anadolu beyliklerindeki teşkilât benzerliği bunu isbat eder. Onlar da Selçuk imparatorluğunun birer parçası olmaları ve Selçukilerin Orta Asyadan gelmeleri itibarile anı kaynaşan almışlardır.

Kokmuş, rezil olmuş bir Bizans teşkilâtını taklid eden yeni bir devlet nasıl doğurabilir? O teşkilât ki koca Bizansın yıkılmasına sebep olmuştur.

★

Bugünkü toplantı ruznamesi kemiyetçe hafif, fakat keyfiyetçe kuvvetliydi. Eski salâhiyetli bir Alman profesörü olan Hartman kongreye yeni Türkiye'yi anlattı; onun ruhnunu tahlil etti.

Sayın Profesör Afet mükemmel bir tez verdi. Osmanlı imparatorluğunun hayatını keskin hatlar ve sert gölgelerle gözlerimize canlandırdı. Bir devletin uzun ömürlü olması, hele daima varolması için neler lâzım olduğunu mükemmel bir surette anlattı. İlim keskin nişten Osmanlı imparatorluğunun muazzam kadavrasını üstünde işledi ve (hasta adam) hastalıklarının derin bir vukufu ortaya attı.

Ecnebi davetliler kongrenin önden bil kaç sırasını doldurmuşlardı. Herkestâ muhteşem ve mükemmel bir ilim ziyâfetinin sona ermesinden doğan bir heyecan vardı. Her memleket namına söz söyleyen garblı âlimler samimî his ve görüşlerini anlattılar. Büyük bir kısmı türkçe söylediler. Türkçenin beynelmilel adamların ağızlarından onların ve temsil ettikleri büyük kütelerin duygularına tercüman olması kurultay azalarına ayrı bir heyecan veriyordu. Sanki onların sesleriyle, garbın birer büyük milleti konuşuyordu.

— Türk tarihi o kadar engin ki daha ilk adımlarda ona hayranız. Türk Tarih Kurumu sayesinde şimdiye kadar Avrupa'da kararlıkta kalan meseleler aydınlanıyor.

— Atatürkün insanîyetin müşterek tarih ve kültürüne ne kadar yardımlar yaptığını, Türk âlimlerinin ne kadar çok çalıştıklarını haber vereceğiz. Yaşasın Atatürkün Türkiye'si!

— Türk milletinin yeniden yükselişini gören biz Macarlar büyük sevinç ve gurur duyuyoruz!

— Burada o meşhur şark misafirperverliğini gördük.

Dediler. İkinci Türk Tarih Kurultayı parlak neticelerle kapandı:

Türk tarihi ve milleti hakkındaki bir çok yanlışlar düzeltilti.

Garbda umumiyetle harbi olarak tanınmış olan Türkün, ne kadar teşkilâtçı, inkılâbçı, âlim, araştırmacı ve iyi ev sahibi olduğu gösterildi.

Garblıardan ayrı bir ırk sanılan Türkün onlar gibi brakisefal olduğu ilmi bir surette teyid olundu.

Türk Tarih Kurumunun beş sene gibi kısa bir zamanda ilim dünyasına ettiği hizmetler ve Türk âlimlerinin kudretleri tanıtıldı.

Türk milletinin pek eski ve büyük bir medeniyet sahibi olduğu bir defa daha garbin en büyük âlimlerince de isbat edildi.

Gelen ecnebi âlimlerin mühim bir kısmı Türk ırk, tarih ve kültürle alakadâ mevzular hakkında tez verdiler. İsbât olundu ki Türk tarihi evrensel ve zenginidir. Bu da, Türkün tarihi olmadığını söyleyenlere ilim dünyasının attığı yaman bir şamardır.

Garbin en ileri memleketleri bile kendilerini başkalarına tanıtmak için propaganda vekâletleri kuruyorlar. Türk Tarih Kurumu bu kongreyi açmakla ilim dünyasına yeni Türkiye'yi tanıttı. Büyük kütellere de tanıtmak için en kestirme yollardan biri budur.

Nihayet, ikinci Türk tarih kongresi, insanlığın ilim dünyasında büyük bir ileri adımıdır.

Çekoslovak Profesörü Ripkanın gür sesi pek haklı olarak hâlâ kulaklarımızda çunuyor:

— Yaşasın Türk Tarih Kongresi, halefi ve selefi!...

Kadircan Kaft

“ Son Posta ” nun edebî tefrikası : 43

Kalbimin Masalı

Yazan: SELÂMI İZZET

Tamam, bu seccade işime yarıyacaktı, oradan konuştuğum dinliyebilirdim. Bu seccadenin arkasında, koridora açılan bir kapı vardı. Teyzem bu kapıyı kapayıp örtmüştü.

Dışarı çıkacak, kulağımı kapıya dayıyacak, dinliyeciğim. Her halde ne konuştuğum duyacaktım.

Usulcaık odadan çıktım ve yemek odasına gidermiş gibi yaptım. Çıktığımı kimse farketmedi, yalnız teyzem gördü. Bereket versin Bernaya hararetili hararetili bir şeyler anlatıyor, sözünü kesemedi, kesemeyince de bana ne istediğimi, ne aradığımı sormadı.

Koridora çıktım, sola saptım. Kapının önüne geldim. Yüreğim atıyordu. Artık Mazlumla ablamdan bir kapı ile ayrılıyordum.

Koridor kapkaranlıktı... Biri geçecek bile olsa beni göremezdi. Hem gör-seler bile bir yalan uydurabilirdim... Her şeyi göze almıştım.

Kulağımı kapıya dayadım.

Ses yok. Henüz bir şey konuşmuyorlar... Muhakkak Gönül hâlâ güllümsüyor, Mazlumla söyleyeceği söze evvel-den alıştıyordu... Neden sonra sesi du-

yuldu. Ablamın beğendiğim tanan, berrak, vazih sesini işittim:

— Bir şey söylenene Mazlum.

— Ne söylüyorsunuz Gönül?..

— Anlat, mes'ud musun?

— Neden mes'ud olmuyayım?.. Her halde nişanlandığınız gün siz de tabii mes'ud olmuştunuzdur?..

Bu suale doğrudan doğruya cevap vermediği münasib görmedi, yersiz buldu, bunun için dedi ki:

— Şu dünya tuhaftır... Hayatımızın bu safhaya gireceğine ihtimal vermedim... Demek Sevime evleniyorsun?

— Bunda şaşılacak bir şey yok.

— Beklenilmeyen her şeye şaşılır. Bunu yalnız ben değil, hiç kimse, bizi tanıyanların hiç biri beklemiyordu.

— Sebeb yok.

— Var; hem de mühim bir sebep var.

— Bu sebebin ne olduğunu sorabilir miyim?

— Sevimi sevmiyorsun.

Mazlum, gıcık bir gülüşle:

— Nereden biliyorsunuz? dedi.

— Haydi Mazlum, haydi; benden gizlemeyesin... Sevimi sevmediğini, sevmeyeceğini pekâlâ biliyorum. Boşuna inkâra kalkışma.

— Değişmiş olabilirim!..

— Hayır, senin değişmene de imkân yoktur... Senin gibi bir adam kolay kolay hislerini değiştiremez... Evleniyorsan çaresizlikten evleniyorsun. Daha doğrusu umidsizlik seni Sevimin kollarına attı... Bunu da pekâlâ anlıyorum, sen şimdi istediğini söyle...

— Canımın istediğini yapmakta serbest değil miyim?

— Elbette serbestsin.

— Şu halde?..

— İzin verirsen fikrimi söylüyeyim.

— Buyurunuz.

— Bu yaptığın hiç doğru ve dürüst bir şey değil... Sana yakıştıramıyorum... Uğradığım inkisarı hayale, düşüğün umidsizliğe kardeşimi maske yapıyorsun. Onun sâfiyetinden istifade ederek kendini avutuyorsun... Sevimin toyluğunu istismar ederek, hayatını tanzimde serbest olduğuna isbata kalkıyorsun... Tekrar ediyorum, sana yakıştırmadım...

Gönül samimî imiş gibi konuşuyordu. Sözleri mantıklı idi. Duyduğum açıya rağmen, onun doğruyu söylediğini teslim ettim...

Birden Mazlumun sesi yükseldi. Sert ve haşin bir sesle mukabele etti:

— Farzedelim ki haklısın...

Gönül sözünü kesti:

— Farzedelim değil, muhakkak haklıyım...

Mazlum aynı şiddetle devam etti:

— Farzedelim ki haklısın... Fakat bana söz söyleyecek, bu husustaki hatamı yüzüme vuracak olan her halde sen

değilsin Gönül... Bu sana düşmez; çünkü bu yaptığımı bana sen yaptırдың, müsebbibi sensin... Başka çare yoktu...

— Bu çare değil, bunu bir çare telâki etmiyorum...

— Telâkkinde serbestsin. Ancak şunu ilâve edeyim ki, Sevimi aldatmıyorum. Onu cidden severim, takdir ve hürmet ederim. Sevim sade, doğru, özü zekidir. Beni mes'ud edecektir, ben de onu mes'ud edeceğim. Eğer böyle bir kanaatim olmasaydı seni temin ederim evlenmezdim, onunla evlenmeğe kalkmazdım.

Gönül, tuttuğu acı nokta üstünde ısrar etti:

— Onu sevmiyorsun?

Mazlum kısa bir tereddüd geçirdi, sonra usulca:

— Ona derin bir şefkatim var, dedi... O da bunu anladı da bana varmağa razı oldu.

Gönülün dişleri gıcırdadı:

— Aza kanaat ediyor demek...

— Şefkat çok şeydir Gönül. Aile sadetinin temelidir. Şefkatsiz aşk olmaz.

— Ama aşksız şefkat olur.

— Kelime üstünde oynuyorsun...

— Hayır, her zamanki gibi doğruyu söylüyorum...

— Siz ne söylerseniz söyleyiniz, ne mutlu bana...

— Filvaki öyle, ne mutlu sana. Sevim bu asrın değil, geçen asrın kıızı.

(Arkası var)

Son Postanın tefriki: 51

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum Bum

Çeviren: Ahmet Cemalettin Saraçoğlu

Batavyadaki Alman konsolosu benden Hindistanda isyan ettirilecek bir kabileyeye verilmek üzere götürülen silâhların yüklendiği geminin kumandasını kabul etmemi istedi, ben de kabul ettim

Felemenk vapuruna bindiğim zaman ben Danimarkalı olmuştum, arkadaşım da Belçikalı... Ve sanki birbirimizi hiç tanıyamıyorduk gibi gemide yekdiğerimizle görüşmüyorduk, konuşmüyorduk.

«Batavia» seyahatimiz kısa sürecek olmakla beraber bir hayli tehlikeli idi. Çünkü İngilizler bizim «Padang» dan gaybubet ettiğimizi öğrenince bu havalede sefer yapan bütün vapurları, gemileri, kayıkları hiç şüphesiz arıyacaklardı. Bindiğimiz geminin kaptanı Alman hududu civarındaki Holanda kasabalarının birisinde doğmuş bir Felemenk idi. Binaenaleyh her şeyi göze alarak geminin kaptanına açıldım ve kaçak Alman olduğumu ifşa ederek mümkün olduğu kadar sahile yakın seyretmesini rica ettim. Bu iyi kalbli adam:

— Pekâlâ! dedi, «Sonde» boğazını karşıdan karşıya geçeceğimiz noktaya kadar ada sularından ayrılmam. Ben sizin kim olduğunuzu öğrendim. Cenabıhak yolunuzu açık etsin!.

Her şey yolunda gitti. Yalnız bir aralık bir Japon harb gemisine tesadüf ettik. Japon kruvazörü pek yakınumuzdan geçti ve tabii benim de heleccandan ödüm koptu. Kendi kendime:

— Ha şimdi vapuru durduracak!.. Ha şimdi «stop ediniz!» işaretini verecek. diye kendi kendimi yiyordum.

Bereket versin ki Japon gemisi bizi rahatsız etmedi ve bilâ hâdise «Batavia» limanına girdik.

Holanda müstemlekesinin merkezi olan bu kozmopolit limanda hüviyetimizi saklamaya teşebbüs bile edemedim. Çünkü gerek beni ve gerekse «Sohenberg» i «Batavia» da hemen herkes tanırdı.

Muvasalatımızın akabinde hemen mensub olduğum «Behn Mayer» vapur şirketi acentesine müracaat ettim ve Dahiliye Nazırı «Helferih» in bir kardeşi olan Bay «Emerih Helferih» ile temasa geldim. Bu kibar zat bizi çok iyi karşıladı ve kasabanın haricinde bulunan mükellef ikametgâhına misafir etmek hususunda çok ısrar etti. Bu konak «Batavia» nın ecebi mahallesi olan «Veltefreden» de idi.

Ben ve Sohenberg bu konakta tamam üç hafta kaldık ve cidden kendi evlerimizde imiş gibi rahat ettik, dinlendik.

Her Helferih bizi Batavianın mühim mevki sahibi bütün memurlarına ve şehrin âyan ve erkânine tanıştırdı. İnsan hiç beklemediği bir anda muhtaç olabileceği için büyük adamlarla tanışmaya ehemmiyet vermelidir. Ama bu zevat ister sizi alâkadar etsin, isterse etmesinler!.. Mesele onların şahsında değil şahsiyetlerindedir.

Batavia'da bu suretle adamakıllı kendime geldikten sonra «Singapur» daki dostlarım ve düşmanlarım hatırlama geldi. Bizim firarımızdan bir gün sonra kaçıp Bataviaya gelmiş olan Avusturyalı bir delikanlıdan orada neler olduğuna dair bilgimi itmam ettim.

Avusturyalı delikanlı Hindli askerinin isyanından sonra ve bizim firarımız gecesinin sabahına kadar diğer esirlerle birlikte kampta kalmış, sabah olunca otuz kadar esir bizi taklid ederek kaçmaya karar vermişler ve sahile imişler. Bu müddet zarfında İngilizler limanda bulunan harb gemilerinden karaya asker çıkarmışlar ve âsilerle şehrin her noktasında müteaddid çete muharebeleri olmuş. Bir aralık bizim firarî grup kendisini bir İngiliz müfrezesile, bir âsi kuvveti arasında bulmuş ve kampa avdete mecbur kalmış.

Başka bir grup şehre sığınmış ve Malezyalı bir fahişenin evine iltica etmiş, lâkin biraz sonra yakayı ele vermişler.

Yalnız iki ateşçi -ki bunlardan birisi Emden'in efradından imiş- Somatra adasına ayak basmaya muvaffak olmuşlar. Avusturyalı delikanlıya gelince, o

yalnız başına hareket etmiş ve bir yerli kayığına atılarak birçok sefalet ve mahrumiyet çektikten sonra Felemenk müstemlekesine geçebilmiş. Kendisinin anlattığına göre âsiler tamam (36) saat (Singapur) a hâkim olmuşlar. Ancak İngilizlerin koymuş oldukları sıkı sansür sayesinde bu haber o zamanlar harice akis bile etmemişti. İngiliz askeri ağır basınca âsiler «Johore» sultanının arazisine iltica etmişler ve daha bir ay İngilizlere karşı çete muharebesi yapmakta devam etmişler.

İngilizler ele geçirdikleri âsilerin bir kısmını diğer yerli askerlere müessir bir ibret olmak üzere kurşuna dizmişler. Bir kısmını da Bingâle körfezinde kâin «Nikobar» adalarındaki meşhur hapishaneye göndermişler. Maamafih âsilerin büyük bir kısmı yabancı ormânlara iltica suretile yakayı kurtarmışlar.

Bu haberler arasında bir tanesi hoşuma gitti: Âsiler kampı ele geçirdikleri zaman binbaşı «Karton» u da yakalamışlarsa da kendisine ilişmemişler. Bu zatla zevcesi köşklerinin bir odası-

na hapsedilmiş ve kendilerine hiçbir fena muamelede bulunulmamış. Binbaşı çok nazik bir zattı bu itibarla kendisinin ve refikasının bu kanlı vekayii burunları bile kanamadan atlatmış olduklarına çok memnun oldum.

Kendisinin sağ ve sâlim olduğundan emin olunca bir mektub yazdım ve esaretim esnasında bana karşı göstermiş olduğu inşanca şefkat ve hüsnü muameleden dolayı kendisine daima minnettar bulunduğumu kendisine teyid ettim. Aynı zamanda kampta namıma gelmiş para bulunduğunu ve imkân varsa bu paranın bana gönderilmesini rica eyledim.

Binbaşı «Karton» bana hemen cevap verdi ve namıma gelmiş olan mektubları gönderdi. Yalnız mektublarımı sardığı pakete iliştiği bir puslada:

«Size namınıza gelmiş olan parayı gönderememiş olduğumdan dolayı müteessirim. Hali harbde bulunduğumuzdan size para göndermenin mevzuu bahsolamıyacağımı siz de takdir ve teslim edersiniz.» diyordu.

(Arkası var)

Çaresi varken ıstırab

çekmek.. ne acınacak hal!

GRİPİN:

En şiddetli baş ve diş ağrılarını, romatizma sancı ve sızılarını

keser

GRİPİN:

Üşütmekten mütevellid bütün ıstırabları, adale, bel, sinir ağrılarını

dindirir

Gripe, nezle ve emsali hastalıklara karşı bilhassa müessirdir.

GRİPİN

Kaşelerini alınız.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İstanbul Gümrüğü Başmüdürlüğünden:

M. K. N. 8300 ağırlığı 107 kilo 54 lira değerinde VAC markalı 88087 No.lu 107 kilo pancar tohumu M.K.N. 5968 ağırlığı 40 kilo 590 kuruş değerinde B.S. markalı 2 sandık peynir mayası 27/9/937 günü saat 14 de Sirkeci Reşadiye cad. Gümrük satış salonunda satılacaktır. İsteklilerden % 7.5 pey akçesi ve maliye unvan tezkeresi istenir. (6522)

İstanbul P. T. T. Vilâyet Müdürlüğünden:

İdare Bendiye ihtiyacı için 2000 kilo çubuk kurşunun alımı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 8/10/937 Cuma günü saat 14,30 da büyük Postahane binası birinci katta İstanbul P. T. T. Vilâyet Müdürlüğünde müteşekkil alım satım komisyonunda yapılacaktır. Beher kilosunun muhammen bedeli 33 kuruş muvakkat teminat 49 lira 50 kuruştur. Taliblerin daha fazla izahat almak ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr Müdürlük İdarî kalemine ve eksiltme gün ve saatinde de komisyon müraaatları. «6396»

İstanbul Defterdarlığından

LİRA KURUŞ

BEYOĞLUNDA: Kamerhatun mahallesinin Çukur sokağın

da eski 4 yeni 6 sayılı ev enkazı.

99 84

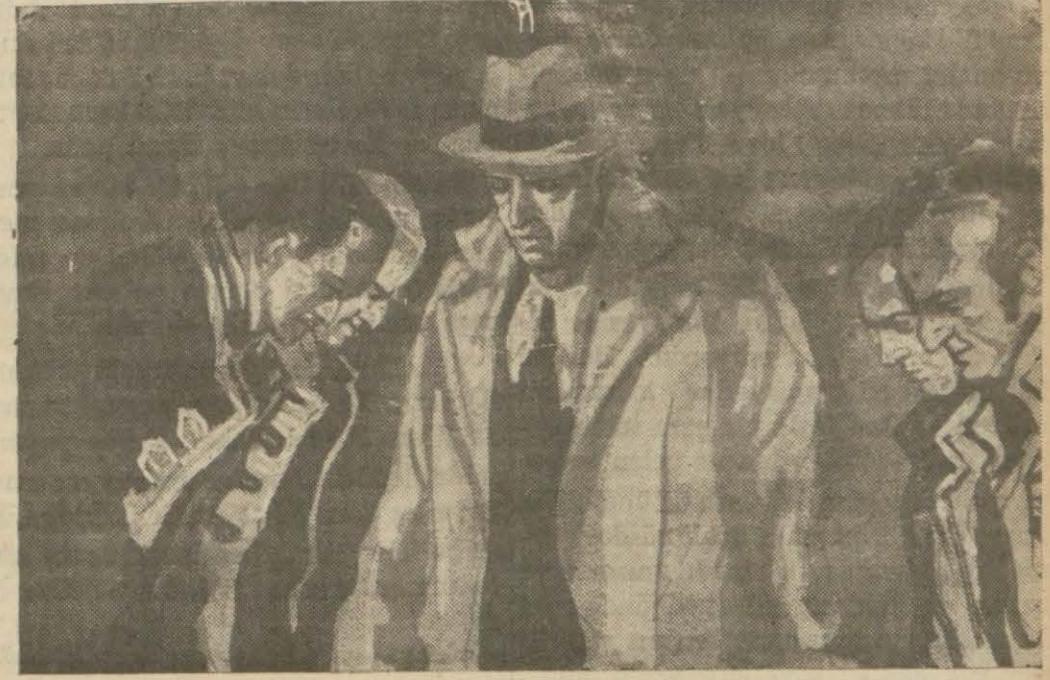
Yukarıda yazılı enkaz 12/10/937 salı günü saat 14 de peşin para ve açık artırma ile satılacaktır. Taliplerin % 7,5 pey akçelerini muayyen vakitten evvel yatırarak Defterdarlık Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. «F.» «6533»

«Son Posta» nın Hikâyeleri

Meğer sebebi ne imiş!

Yazan: Mih. Zoşçenko

Ruşçadan çeviren: H. Alaz

Kapıdan her geçişinde garsonlar yerle ve kadar eğilerek onu selâmlarlar mı!

Ben hiç Avrupada bulunmadım. Onun için oralarda ne olup bittiğini size anlatacak vaziyette değilim.

Fakat geçenlerde çok sevdiğim bir arkadaşım Avrupadan döndü. Bana Avrupa hakkında, oradaki yaşayış şartları hakkında çok enteresan ve çok orijinal havadisler verdi.

Arkadaşımın anlattığına göre artık Avrupada medeniyet - tabiri caizse - son günlerini yaşıyor. din, iman velhasıl herşey para dememiş!.. İnsan parasız nefes bile alamazmış!.. Burnunu silsen «çık bakalım paraları!» derlermiş.

Hos, son zamanlarda bizde de para bir hayli revactadır. Tükürsen; cüzdanı çikarmak mecburiyeti var.. fakat ne olur - sa olsun bizim vaziyetimiz Avrupanunki ile kıyas edilemez.

Meselâ bizde bahşış vermeden de işini görür, gördürebilirsin!.. Bu gibi şeraitte olsa olsa, garson suratını ekşitir, masayı yerinden oynatır, içinden:

« Cimri imiş hergele! » deyip geçer... İşte okadar.

Bazı şeraitte ise - bu daha ziyade garsonun şuurululuğuna bağlıdır. - garson masayı bile yerinden oynatmaz!.. derin derin içini çekerek içinden: «Eh ne yapalım, böylesi de varmış!» demekle iktifa eder.

Fakat Avrupaya gelince, orada işler büsbütün başkadır. Orada bahşış vermeyecek olursan yandıgın gündür!.. Başına bir çok işler açabilirsin!

Yukarıda anlattığım gibi ben hiç Avrupada bulunmadım. Onun için benim başıma hiç bir şey gelmedi.. fakat arkadaşımın başına oldukça garip vak'alar gelmiş!

Arkadaşım İtalyaya gitmişti.. maksadı da, o zamanlar orada oturmakta olan Maksim Gorkiyi ziyaret etmekte.. fakat adamcağızın başına, şu bahşış yüzünden öyle vak'alar geldi, ki sınırları bozuldu; Gorkiyi görmeden geri döndü..

Dediğim gibi, bütün bunlar bahşış yüzünden oldu..

Bilmiyorum, arkadaşımın parası mı kıttı, yoksa prensip itibarile bahşış verilmesine mi aleytardı? fakat her halde muhakkak olanı arkadaşımın ne lokantalarda, ne de otellerde hiç kimseye beş para bahşış vermediğidir.

Maamafih ben de arkadaşımın fikrindeyim. Bir defa kesenin ağzını açtın mı, kapatabilirsen aşkolsun!.. Oralarda adamı soyup soğana çevirirler.. oralarda garson, şef dögarson bilmem ne isimler altında yüzlerce hizmetçi var.. hangi birisine para dayandırabilirsin?..

Bizde böyle miya?.. Bizim otellerde veya lokantalarda topu topu bir kapıcı var.. kendi halinde kapıda oturur, hani, kimseyi de rahatsız etmez!.. Hattâ doğrusu yani, sizin anlıyacağınız ha varmış ha yokmuş!

Halbuki Avrupada yalnız kapıyı açmak için otuz kişi bulunmuş!.. Gel de bu aç oğlu açları doyur bakalım!

Velhasıl benim arkadaşım kimseye bahşış namı altında beş para vermiyormuş!.. İşte bu arkadaşım İtalyaya gittiği zaman lüks otellerden birine imiş.. onu oldukça iyi karşılamışlar.. nazik davranmışlar.. koridorlardan, kapıdan her geçişinde garsonlar falan yerlere kadar

eğilerek onu selâmlarlar mı!.. Arkadaşım bu şerait altında bu otelde dört gün kadar oturmuş!.. Nihayet oradan ayrılarak bir başka şehre gelmiş!.. Ayrılrken de, prensibine uygun saydığı için, kimseye beş para bahşış vermemiş!

Yeni geldiği şehirde de en iyi bir otele misafir olmuş!.. Fakat ilk bakışta, burada kendisine yapılan muamelelerin ilk oturduğu otelden farklı olduğunu anlamış.. Meselâ burada kendisini, yerlere kadar eğilerek selâmlamıyorlar mı!.. Koşumaları da biraz kuruca ve resmice imiş!.. Dediklerini derhal yapmıyorlar mı!.. Şunu veya bunu istedikçe garsonlar suratlarını ekşitiyorlar mı!..

Arkadaşım kötü bir otele düştüğüne zahip olmuş.. «Eh, demiş, otel kılığında kıran girmede, ya!.. Bir başkasına taşınırız!»

Dediğini de yapmış.. bir başka otele taşınmış!.. Fakat bu yeni otele gelir gelmez burada kendisine daha kötü muamele edildiğini farketmiş!.. Bavullarını yerden yere atıyorlar mı.. saatlerce zil çalmasına rağmen yemine kimse uğramıyormuş!.. Açıkta açığa hakaret ediyorlarmış!

Arkadaşım bu şehirde iki günden fazla kalamamış.. fena halde sinirlenmiş derhal bir başka şehre hareket etmiş!

Yeni geldiği şehirde en lüks, en şık bir otel seçmiş. Fakat hayret!.. burada nezaketsizlik daha kapıdan itibaren başlamış.. kapıcı kapıyı o kadar sür'atle kapamış ki az daha arkadaşımın bacağı kısılmış!.. Kendisine, abdesthane ile mutfağın arasında bir oda vermişler.. tam karşısında da bulaşıkhaneye ile banyo varmış!

Garsonlar, hizmetçiler, arkadaşımın odası yanından geçtikçe o kadar çok gürlütlü yapıyorlarmış ki arkadaşımın sinir buhranına uğramış.. Maksim Gorkinin bulunduğu şehre kadar gitmeğe tahammül edemeden vatanına dönmüş!

Tam İtalyadan ayrılrken eski bir mektep arkadaşına rastlamış.. tabii ilk işi, başından geçenleri anlatmak olmuş.. arkadaşımın mektep arkadaşı bu hikâyeyi dikkatle dinledikten sonra:

— Ortada fevkalâde bir şey yok, demiş.. sen herhalde garsonları memnun edecek kadar bahşış vermemiş olacaktın!.. Bunun için de bavuluna nakıs işareti koymuş olacaktın..

Bu, garsonların âdetidir. Müşterinin gideceği otellerdeki garson arkadaşlarına bir kolaylık olmak üzere daima müşterinin bavuluna tabiatini bildiren işaretler koyarlar..

Bahşış veren müşterilerin bavullarına bir zait, vermeyenlerin de bir nakıs işareti çizerler...

Herhalde senin bavuluna da böyle işaretler koymuş olsalar gerek..

Arkadaşım oteline gelir gelmez, derhal bavuluna bakmış!.. Hakikaten de bavulun son köşesinde tebeşirle yapılmış dört tane çizgi varmış.. bu çizgileri silmiş ve vatanına dönmüş!

Yarınki nüshamızda:

MAHKEMEDE

Çeviren: Faik Bercmen

Son Posta'nın siyasi tefriki : 37

Talat Paşanın son günleri

Yazan : Arif Cemil

Talat paşanın iddiasına göre gerek Enver, gerek Cemal paşanın İttihat ve Terakkile olan alâkaları pek mahduttu

Maatteessüf bu idarenin başında da İsmail Hakkı paşa bulunuyordu. Hak ve adalet mefhumlarının ne demek olduğunu bilmek istemiyen bu zatın askerî demiryollar idaresinin başında bulunması, aldığımız bütün tedbirlerin az zaman zarfında iflâsına ve yeniden birçok suistimallere sebebiyet verdi.

İsmail Hakkı paşa bir taraftan halkı ezerken diğer taraftan himayesine aldığı adamları ihya ediyordu. Her ne kadar askerî demiryollar idaresi on milyon liradan fazla bir para temin etseyse de bu yüzden husule gelen manevî zarar bu kâra kat kat üstündü. Biz İsmail Hakkı paşanın usulünü değiştirmeye muvaffak olmadığımızdan ve azline de imkân görülemediğinden bu fenalıklar uzun zaman devam etti ve pek çok haklı şikâyetlere sebep oldu.

Talat paşa, arkadaşlarıyla bu tarzda konuşurken şikâyetleri İsmail Hakkı paşaya inhisar etmezdi. İttihat ve Terakki camiasına uymayan tavır ve hareketlerinden dolayı halkın gözünden düşen Enver ve Cemal paşaların hareketlerini de şiddetle tenkid eder, derdi ki:

— İttihat ve Terakki on sene devam eden faaliyeti esasında iki defa iktidar mevkiini başkalarına terketmeğe mecbur oldu, her iki defasında da onun etkânını lekeliyecek bir vak'a ortaya konulamadı. Çünkü Enver ve Cemal paşalar hariç olmak üzere, bütün arkadaşlar, büyük bir sadelik içinde yaşarlar ve her hususta mahremiyet gösterirlerdi.

Halbuki Enver ve Cemal paşalar büyük bir lüks içinde yaşıyorlardı. Onlar bu yaşayış tarzlarından dolayı hem kendi şahıslarına, hem bin türlü mahrumiyetlere katlanan diğer arkadaşlarına, hem de memleketin yegâne siyasî teşkilâtı demek olan İttihat ve Terakkiye karşı âdeta büyük bir cinayet işlemiş oldular.

Talat paşanın iddiasına göre gerek Enver, gerekse Cemal paşanın İttihat ve Terakki fırkasına olan alâkaları pek mahduttu. Fakat her ikisinin hususi evsafı olduğundan dolayı İttihat ve Terakki onları, hatalarını bilerek kullandı.

Malûm olduğu vechile Talat paşa ile rüfekası İstanbulda teşekkül eden sahte bir divanîharb tarafından idama mahkûm edilmişlerdi. Paşa, bu mahkûmiyet için uydurulan sebeblere çok kızardı. Divanîharbin ithamnamesinde yazılı olan ve umumî harbe girişiminden bahseden ikinci maddede denilirdi ki:

«Esbak sadrazam Said Halim paşa, seferberliğin başlangıcında yalısına davet ettiği İttihat ve Terakki merkezi umumîsi âzasına harbe iştirakimizin pek muhataralı olduğunu ve devlet için en iyi vaziyetin bitaraflık olacağını izah eylemiş ve bu hususta delâil de göstermiş olduğu halde sözünü geçiremediğinden harbe iştirak edilmiştir. Bu hakikat, sadrı esbak Said Halim paşanın mebusan meclisinde vermiş olup zapta geçen ifadesinden anlaşılmalıdır.»

Bundan başka İttihat ve Terakki murahhası mes'ûllerinden Rıza Bey de muhakemesi esnasında daha muhasamat başlamadan evel Rusya dahiline geteler sevkettiğini ve bunlar vasıtasıyla tecavüze geçtiğini itiraf eylemiştir.

Harbiumumiye girişimiz vükelâ meclisinde kararlaştırılmaksızın ilân edilmesi üzerine maliye nazırı Cavid beyin, nafia nazırı Mahmud paşanın, posta ve telgraf nazırı Oskan efendinin ve ticaret nazırı Süleyman Elbistanî efendinin istifa ettikleri görülmüştür. Bu da harbin, heyeti vükelâ kararile ilân edilmeyip İttihat ve Terakkice il-tizam ve tasmin edildiği için ihtiyar olduğunu meydana çıkarmıştır.»

Talat paşa bu ithamları çok gülünç bulur ve derdi ki:

— Bir kere 1914 de seferberlik ilân edildiği zaman harbe girmemiz kat'iden mevzuubahis değildi. Sadrazam Said Halim paşanın yalısında içtima edildiği ve sadrazamın bize ihtaratta bu-

lunduğu yalandır. Şayed Said Halim paşa böyle bir şey söylemişse, son acıklı vak'alarından dolayı perişa nolan ihtarında hadiselerin büsbütün karışmış olduğunu kabul etmek lâzım gelir.

Seferberlik ilân edildiği zaman onun yalnız umumî veya hususî olması mevzu bahis edildi, heyeti vükelâda seferberliğin umumî olması yalnız Enver paşa tarafından teklif olundu.

Vükelâdan maliye nazırı Cavidle nafia nazırı Mahmud paşa umumî olmasına itiraz ettiler. Fakat, Enver paşanın şiddetli talebi üzerine umumî olmasına onlar da muvafakat ettiler. Türkiye, seferberliğin ilânından ancak üç ay sonra umumî harbe iştirake mecbur oldu.

Talat paşa bunları söyledikten sonra İttihat ve Terakkiyi müdafaa etmek için derdi ki:

— Farzedelim ki Said Halim paşanın yalısında toplanmış ve seferberlik ve harbe iştirak meselelerini aramızda konuştuk. Asla mes'ûliyeti olmıyan siyasî bir fırka veyahud cemiyet âzasının kendi içtihadlarını ileri sürmeleri ve kanaatlerini söylemeleri hakkını hangi kanun menedebilir?

O zamanlarda bunların kendi kanaatlerini ve içtihadlarını söylemiş olmaları nasıl olur da idama mahkûm edilmeleri için sebep gösterilebilir? Bundan daha delice bir muhakeme ve asıl bir mahkûmiyet tasavvur olunabilir mi?

(Arkası var)

Bir Doktorun Günlük Notlarından

PAZAR (*)

Büyük bademciklerin Vücuda yaptığı Aksülameller

Birçok çocuklarda burun arkasındaki fazla etler bademciklerin büyümesinden mütevellid mevzî ve umumî birtakım tezahürat görülür. Çocuk ağzı açık uyur. Burnunda sık sık akıntı ile müzmin nezle görülür. Aynı zamanda bademciklerin büyümesinden mütevellid vaziyet üzerine soğuk algınlığının inzımamile boğaz ağrıları, anjinerin meydana gelir. Vücuda bunların tezahüratına gelince; fazla etlerin ve bademciklerin büyümesi vücuda fazla müvellidülhuma girmesine mani olur. Vücuda iştirakât lâyikile vaki olamaz.

Çocuk da neşvünemadan geri kalır, Zafiyet fakriyyede bu çocuklarda çok görülür. Bu gibi vak'alarda bilâtereddüt amelîyat lâzımdır. Ameliyatı da iyi bir el yaptığı takdirde tamamen tehlikesizdir. Bir kaç dakikalık bir iştir. Ekseriya bu amelîyattan sonra çocuklarda sür'atli bir neşvünema büyüme hali görülür, kanlı canlı olurlar.

Ağzı açık uyuyan çocuklar, sık sık bozı ağrıyan çocuklar mütehasas doktorların muayenesinden geçirilmelidir. Ve görülen lüzum üzerine derhal amelîyat yaptırılmalıdır.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıp kolleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Nöbetçi

İczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Pertev), Alemdarda: (Abdülkadir), Beyazitte: (Belkis), Samatyada: (Rıdvan), Eminönünde: (Hüseyin Hüsnü), Fenerde: (Vitali), Şeh-remininde: (Hamdi), Şehzadebaşında: (İ. Halli), Karagümrükte: (Arif), Küçükpaşada: (Yorgi), Bakırköyünde: (İst-tepan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Dairede: (Güneş), Topçularada: (Sporidis), Taksimde: (Nizamettin), Tarlabasında: (Nihat), Şişlide: (Halk), Beşiktaşta: (Ali Rıza).

Kadıköy, Boğaziçi, Adalardakiler:
Üsküdar: (Ahmediy), Sarıyerde: (Osman), Kadıköyünde: (Büyük), (Üç-ler), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Halk).

Tarih Kurultayı kapandı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Riyaset makamında Kültür Bakanı Saffet Arıkan, sekreterliklerde Saylav Fakihe Özmen'le Faik Reşid bulun - maktadırlar.

Evvelki toplantıya aid zabıt hülâsası okundu. Aynen kabul edildi. Sonra ruznameye geçildi ve profesör Hart - man kürsüye geldi.

Profesör Hartman'ın tezi

Profesör Hartman (Yeni Türkiye) adın - daki konferansını Almanca olarak verdi. Bunda yeni Türkiyenin kurulmasını, millî - yet cereyanını ve bu cereyanın ilk olarak u - yanmasına hizmet eden Türk mütefekkir - lerini anlattıktan sonra Kemalist Türkiye - nin bugün dünyada aldığı mühim mevkie - lîşaret ederek her sahadaki terakkilerini can - landırdı.

Profesörün konferansı hararetle alkış - landı.

Ruznameye göre söz sırası Profesör Ba - yan âfete gelmişti.

(Türk - Osmanlı tarihinin karakteristik noktalarına bir bakış) adındaki bu tez için salondaki tahtaya haritalar koymak icap e - diyor. Reis, bu hazırlıkları yapmak üzere on dakika tatil yaptı.

Profesör Âfetin tezi

Celse tekrar açıldığı zaman tahtaya Os - manlı devletinin kuruluşundan yıkılışına ka - dar fütuhât sahasında geçirdiği inkılabıara - gösteren muhtelif haritalar asılmış bulun - yordu.

Profesör Âfet alkışlar arasında kürsüye - gelerek tezini vermeğe başladı. Haritalar ü - zerinde ve canlı bir surette verilen bu kıy - metli tez dinleyiciler üzerinde derin bir alâka - uyandırmıştır.

Profesörün tezi bu yazının sonuna derce - dilmektedir. Burada ayrıca bir hülâsasını veriyoruz:

En büyük Türk, Bayanlar, Baylar; Tarih hadiseleri aynen tekrâr etmez, çünkü zaman ve mekân kültür üzerindeki faaliyetle her cemiyetin tekâmülüne tâbi - dir. Bir milleti anlamak için tarihinin de - rinliklerine inmelidir. Türk tarihi en çok bil - nemeye lâyık olandır. Tarih içinde yalnız parlak noktaları görmek kalmamalı, hata - ları da tebarüz ettirecek yeni nesillerin uyan - ık olmasına hizmet etmelidir.

1299 senesi tarihte büyük bir devir baş - langıcının menseldir. Çünkü bu tarihte iki imparatorluğun anka - zı üzerinde dinç bir Türk devleti kuruluyordu. Bu imparatorluk Bizans ve Selçuk devletleridir. Yeni devlet de Türk Osmanlı imparatorluğudur.

Anadolu beylikleri içinde Osmanlı beyli - ğinin yükselme ve büyümesi o zamana göre en ileri teşkilâta sahip olmasındandır. Büy - üklük, Türkün ezeli yurdu olan Anadolu'da Türk kudreti ve varlığı bir defa daha taze - lenmiş oluyordu. Osmanlı devleti asıl bu - nun için bahtiyardı.

Bir devletin temelleri ne kadar kuvvetli - olursa ömrü de o kadar uzun olur. Osmanlı imparatorluğu sağlam esaslar üzerine ku - rulmuş, fakat bütün imparatorluklara mu - kadder olan yükseltiler, duruş ve inhitat de - virlerini yaşamaktan kurtulamamıştır.

Osmanlı imparatorluğu Bizans'ı yıkarak - onun varis oldu. Selçuk imparatorluğundan - doğulan beylikleri kendi varlığına ekledi. (Merkezletçi bir monarşi) kurdu. İdare ve ordu sistemini o zaman ordu ve feodaliteden - daha mükemmel olarak tatbik ediyordu.

«On beşinci ve on altıncı asırlarda Türki - ye'yi dolaymış olan Garphlar buradaki re - fah, zenginlik ve bilhassa halk idaresindeki âdil sistemlere hayrandılar. Büyük bir kül - tür faaliyeti vardı.»

1590 - 1616 senelerinde Venedikliler bir - kısm gemilerini Türk tersanelerinde yapı - rıyorlardı. İctimal muavenet teşkilâtı da kuv - vetliydi. Hele harp vesaiti ve teknik, zarbin - ve şarkın bütün devletlerine faikti. On al - tıncı asırda imparatorluğu gezen bir Fran - sızcı seyyahı her köyde mektep görmüştür.

Dini telâkkiler yüzünden resim ve heykel - san'atının hemen hemen hiç olmamasına mu - kabli diğer san'at sahalarında büyük terakki - ve eserler görülür. Mimar Sinan, Piri Reis - ve daha bir çoklarını sayabiliriz.

Emniyet ve âsâyış fevkalâdedir ve zira - tle ticaretin ilerlemesine büyük faydası ol - muştur. Müevhîr Yorga on beşinci asırda - ki Türk ticaret fikrinin o zamanki en ileri - mekmetek olan İspanyadan üstünlüğünü it - raf etmiştir.

Türk milleti şerefini ve yüksek idareci - lerini bulduğu zaman en kudretli mevzu - diyet olur. Büyük idareci Sokullunun ölü - münden sonra sarayın idaresizliği yüzünden - inhitat başladı.

İşyanlar, haricî düşmanların istilâ ve ist - tismar faaliyeti defnere olmuş bir hânedân - ın kabilyetsizliklerinden fırsat bularak im - paratorluğu parçalıyordu. Bu hal 1919 sene - sine kadar sürdü. 1923 de Türk milleti asil - kendi ismile bir defa daha, taptaze ve dinç - olarak ezeli toprakları üzerinde göründü.

Bütün bunlardan anlıyoruz ki bir devle - tin hayati milletinin kültür hayatile en sı - kî bir surette alâkalıdır.

Türk milleti ilerlemek için niç bir engel - tanmaz. Dinamik hareketlerle yürüyüş ona - inkılâpçılık vasfını en lâyık kılar.

Profesör Âfetin konferansı sonunda mü - teaddit yerlerinde şiddetle alkışlandı.

Kongrenin devam ettiği müddete faali - yette bulunan A ve B seksiyonlarının mesa - ilerini hülâsa eden zabıtnameler okundu. Hey'eti umumiye tarafından aynen kabul - olundu.

Ecebi profesörlerin intibaları

Bundan sonra kongre başkanlığı, kongre - ve memleketimiz hakkındaki intibalarını bil -

dirmek ve temsil ettikleri milletlerle mües - seseler namına söz söylemek üzere bazı pro - fesörlerin söz istediklerini bildirdi. Muvafık - görüldü.

Profesör Menghin söz aldı. Gördükleri - hüsnü kabulden, Türkiyenin yeni çehresin - den gerek kongrenin ve gerek Türk Tarih Ku - rumunun kıymetli mesaisinden bahsetti. Al - kışlandı.

Çekoslovak profesörlerinden Ripka kür - süye gelerek Türkçe olarak bir hitabe oku - du. Garbin en eski üniversitesi olan Dör - düncü Şarl üniversitesinin selâmlarını Türk Tarih Kurumuna, kongresine ve Türk üni - versitelerine tebliğ etti.

«Türk tarihi çok geniştir. Biz onun henüz - ilk hatvesinde olduğumuz halde hayranlık - içindeyiz. Avrupada şimdiye kadar karan - lıkta kalmış meseleler aydınlanıyor. İmpa - ratorluk idaresi bu cemiyeti ihmal etti. Fak - kat Türkiye Cumhuriyeti ve bilhassa Ata - türk sayesinde hakikatler meydana çıkıyor. Meşhur ilim adamlarını dinledik, takdir ve - hürmet hisleri duyduk. Tanıştık. Bu cihet - ten de kongreye iştiraki büyük bahtiyarlık - sayıyorum. Bugünkü Türk bilgisi bütün ci - hanı alâkadar eder. Türk misafirperverliği - ayrıca bir noktadır ki, hatırımdan hiç çı - kmayacak, bizi bediyen müteşekkir bira - caktır. İmdi Dördüncü Şarl üniversitesinin - samim selâm ve tebrikler ve muvaffakiyet - dilekleriyle hatmî eyleydim. Yaşamın i - kinci Türk Tarih kongresi, yaşasın onun ha - lefi ve selâli.»

Bu samimî ve kuvvetli hitabe muhtelif - yerlerinde ve sonunda pek hararetle bir su - rette alkışlandı.

Söz şimdî Fransız profesörlerinden Dö - laport'a verildi. Fransızca söylenen bu hita - bedde, umumiyetle Türk misafirperverliğin - den, kurumun ve kongrenin semereli mesa - lîsinden, Türk milletinin büyüklük ve Türk tarihinin yüksekliğinden bahsölundu ve - alkışlandı.

İhtiyar İngiliz profesör Myres de hemen - hemen aynı hislere ve hükümlere tevâman - olan İngilizce hitabesini okuduktan sonra - kürsüye Polonya profesörlerinden Przewors - ki çıktı. Kardeş Türk milletine Polonya mi - lletinden samimî ve dostluk hisleri getirdi - ğini anlattı. Diğer profesörlerin görüş ve his - lerine iştirak etti.

İtalyan profesör Rossi'nin kongre âzası - üzerinde samimî bir sevgi uyandırdığı, kür - süye çıkmak üzere yerinden kalkarak kalk - maz alkışlanmasından anlaşıldı. Bu kıymet - li âlim İtalyan meslekdaşları namına Türk - ilim âleminin selâmladığını söyleyerek söze - rine devam etti:

«Türk topraklarında gördüğüm fevkalâ - de misafirperverlikten dolayı derin teşek - kürlerimi sunarım. İtalyan İlim Akademi - sinde âza olduğumdan Akademi namına da - aynı hisleri tekrarlarım. Biz Atatürk'ün ne - kadar takdir edildiğini, insanîyeti nmüşte - rek tarihle kültür tarihine ne kadar büyük - yardımlarda bulunduğunu memleketimize ha - ber vereceğiz. Türk âlimlerinin de ne kadar - iyi ve çok çalıştıklarını da anlatacağım. Bu - münasebetle Türk - İtalyan kültür müna - sebetlerinin çoğalmasını dilerim. Kurumdan - bir ricam var: O da bir Türk - İtalyan Bil - liyografiasının teşkil için ileri sürdüğüm tek - lifin net edilmesidir. Müsterek mesalmız da - ha iyi neticeler verecektir.»

Yaşamın Atatürk'ün Türkiye'si! Hitabe çok hararetle alkışlandı. Macar Profesör Zici hitabesine Fran - sızca başladı. Sonunda Türkçe olarak şun - ları söyledi:

«Bir kardeş ulusun sevgi ve selâmını e - limden geldiği kadar ifade etmeme müsaade - buyurunuz. Türk milletinin yeniden yükse - liğini gören biz Macarlar, sevinç ve gurur - duyuyoruz. Aynı kaynaktan gelen ve düşü - nüş tarzı bir olan iki milletin müsterek fa - lîyetinin medeniyete çok hizmetler yapaca - ğı kanaatindeyim.»

İşveç profesörü Perrsson'ın samimî nut - ku da hararetle alkışlandı.

Profesör Moraveski memleketinin güzel - ve misafirperver Türk memleketine selâm - larını getirdiğini, burada o kadar meşhur - olan Türk misafirperverliğini gördüğünü söy - ledi. Yugoslavya profesörlerinden Bayrak - darovic de samimî hislerini ve takdirlarini - bildirdi.

Türk Tarih Kurumu Sekreteri Muzaffer - Göker kongre namına, Türk Dil Kurumuna, - yarınki dil bayramının tebrikini teklif etti. İttifak kabul olundu. Çünkü celsenin za - bitnamesi okundu ve kabul olundu.

Kongre Başkanı, Kültür Bakanı Saffet - Arıkan kapama nutkunu verdi ve dedi ki:

Kongre başlangıcında, Türk Tarih tezi - nin arkeoloji, antropoloji, Lengüstik gibi en - müsabet belgelere dayandığını, arzettiğini. Filhakika bir taftadan beri Tarih Kurumu - adına söz söylenen bilgilerin, Kurumun - çalışmalarında bu esasa ne kadar kısıncâ - lıkla bağlı olduklarını huzurunuzda beirttiler. Misafirperverlikleriyle bizi şereflendiren - ve her biri şahsında medenî âlemin saygı - sını toplayan âlimler de Türk Tarih tezi ü - zerinde Türk Kolegleriyle kanaatte ne kadar - birleşik olduklarını büyük bir isabetle te - barüz ettirdiler.

Bu suretle, hangi milletten olursa olsun, - bütün ilim adamlarının beşer saadetine hiz - met emeleri hakkında, ilkin yaptığım te - mennimin bu kongrede çok geniş bir sahada - tecellisini görmekle cidden bahtiyarım. Ve - ilmi ahîlâka bu kadar asil duygular ve insa - nî fikirlerle örnek veren sayın âlimlere şük - ranlarımızı ve saygılarımızı sunmakla bah - tıyarız.

Söz aleni ve dinleyen üyelerinin yüksek - şahsiyetleri ve izah edilen mevzuların derin - liği itibarile, bu kongrenin, ilim tarihinde - geniş bir adım olduğunu söylemek ve bil -

mek, hepimiz için iftihara değer bir netice - dir.

Açılışındanberi, eşsiz varlığı ile kongreyi - şereflendiren ve koruyan Atatürk'e hepî - niz adına sarsılmaz bağlılığımızı ve en - derin tazim ve minnetlerimizi sunarak kon - greyi kapıyorum.»

Bütün kongre âzası ayağa kalkarak ved - dü heyecan içinde Ulu Önderi tükenniyen - alkışlarla alkışlamış ve kongre bu suretle so - ra emiştir.

Kongre salonu birdenbire hafif bir uğul - tu ile doldu. Burada tanışmış olanlar bir - birlerine veda ediyor, herkes birbirine kon - grenin güzel mesaisi hakkında fikirlerini - söylüyordu.

Biraz sonra, kongre salonunu ağzına ka - dar dolduran bine yakın münevver insan, - akşam karanlığında Dolmabahçe sarayının - çakıllı yollarından yürüyerek muhteşem ka - pısından çıkıyor, caddeye dolduruyordu.

Profesörlerin şerefine yazıfet

Türk Tarih Kurultayına iştirak eden ec - nebi profesörler şerefine İstanbul Belediye - si tarafından dün akşam Tarabyada Sümer - palasta 150 kişilik bir ziyafet verilmiştir.

Profesörlerin bir kısmı bugün öğleden - sonra 15.15 de Ankaraya hareket edecek - ler, dün yazdığımız gibi Ankaranın mühim - müesseselerile Çubuk parajını, Orman çift - lîğini ve hafriyat yerlerini gezeceklerdir. Profesörler 28 Eylülde kadar orada kalacak - lar, o gün Yerköy tarikle Alaca Höyük ve - Boğazköy hafriyat yerlerine gideceklerdir.

İşveç Profesörü Persson ve Alman pro - fesörlerinden Blegen mühim mazeretlerin - den dolayı dün akşamki trenle memleket - lerine dönmüşlerdir.

Profesör Âfetin tezinin metni

En büyük Türk Baylar, Bayanlar.

Tarih hadiseleri aynen tekrâr etmez. Çünkü zaman ve mekân kültür üzerindeki - faaliyeti ile her cemiyetin tekâmülüne tâ - bidir. Bir milleti anlamak için onun tarihin - derinliklerine nüfuz etmek ve muhtelif - devirlerdeki gidişini takip etmek lüzumu kar - şısında kalınır. Türk milletinin tarihi en çok - bilinmeye lâyık olan kısımlardan biridir. Bu - tarih o kadar derin ve cihan kültür bağla - rıyla perçinlidir ki onun içinde Türk çevher - lerini bulmak onları anlamak ayrıca insani - lik için bir derstir. Bu geniş ve derin tarih - içinde yalnız parlak ve iyi şeyleri görmekle - kalamayız, onun hataları da yeni nesilleri - müteyakkız tutacak vasıtalardan biridir.

Ben biraz da bu mevzuu, bu noktala - rı araştırmak için söz almış bulunuyorum. Tarihten alacağım başlangıç çok eski de ğildir. Yakın tarihimizin bize verdiği ilhamlar - çerçevesi içinde kalmak istiyorum.

Yıl 1299, tarihte bir devir başlangıcının - menseldir.

Hayatlarının sonuna yaşıyan iki impa - ratorluk anka - zı üzerinde yepyeni ve ufakık devletin kökü Anadolu yaylaları içinde Sö - ğüt mintakasıdır. Bizans artık büyük sar - sıntılara tahammülü kalmamış çöküntülerin - altında eziliyor. Selçuk imparatorluğu - kudretten düşmüş parçalanmak mukadderatı - karşısında boyun eğiyor.

Anadolu'da kurulan bir çok beylikler i - çinde Osmanlı beyliği çok mütevazi yerini - aldıktan sonra büyümek ve kuvvetlenebil - mek istidatını en çok gösteriyor. XIII üncü - asrın sonunda iki imparatorluk harabesi ü - zerinde mamureler kuran bir mevcudiyet o - luyor. Bu devletin kuruluşu, zamanı içinde - en ileri teşkilâtın yapıma teşebbüsü, ve - bundaki muvaffakiyetle tamam olur.

XIII üncü asır Anadolu tarihinin en ha - rekettli devirlerindedir. Bundan tam yedi - yüz yıl önce 1237 tarihi Selçuk hükümdarı - Büyük Alaeddin ölümünü kaydederken bu - devletin mukadderatının ters çevrilişine de - bir başlangıç olur. Selçuk adı ve hânedanı - sıyasî mevcudiyet olarak 1300 e kadar ya - şıyacaktır, fakat sarktan gelen yeni küllâ - nın, ilhanlıların zebunu olarak.

Her şeyden evvel şunu kaydetmek iste - rim ki Anadolu bir çocukların zannettiği gi - bi XI inci asırdan itibaren Türkleşmeğe baş - lamış değildir. Anadolu aynı etnik mevzu - diyetine yeni elamanlarını, aynı kökten kop - an dalgalarla XI inci asırda tazelenmiştir. 1071 tarihi islâm olan Türkiyerin Anadolu - kardeşlerine kavuşmalarını gösterir.

İşte Osmanlı Devleti bu ezeli Türk yur - dunda kökünü salmakla bahtiyardır.

Bu devletin üzerinde siyaseten yayılaca - ğı yerlerde de bu etnik zemin hazırdir.

Çoğalır durumu Osmanlı Beyliğine bü - yümek fırsatını veriyor; Avrupaya adım a - tıts, orada ilerlemek için bir başlangıçtır. Çünkü bu ilerleyen askerî ve siyasî kuvvet - gene orada kendi ırkdaşlarına tesadüf et - miş ve beraberce yeni binaya malzeme ver - mişlerdir.

Bir devlet kurulurken onun temelleri ne - kadar sağlam atılırsa ömrü o kadar uzun o - lur. Bu temeller, yalnız siyasî varlıkta de - ğil, o varlığı da tutacak olan fikir ve ekono - mi hayatının tanzimi ile münâkin olur. İş - te onun içindir ki biz tarihin yalnız siyasî cephesinde kalmıyoruz. Cemiyet hayatının - her türlü safhalardaki gidiş, bizim eski ve - yeni tarihimizin etüd zeminini teşkil edi - yor. Osmanlı İmparatorluğu tarihteki bü - tme devirleri ve onları takip eden bir inhitat - devrini yaşar.

Fakat tarihin bu umumî kanunu, Os - manlı İmparatorluğu için kendine ve zama - nına has olan hususiyetlerle faaliyetini gös - termiştir. Osmanlı İmparatorluğu tarihi dört - devre taksim edilebilir:

1 — İmparatorluğun kurulması 1299-1453.

2 — Büyük fütuhât, İmparatorluğun ge - nişlemesi 1453 - 1579.

(Arkası var)

Amerikanvari bir mahkeme

(Baştarafı 7 inci sayfada)

— İki sene kadar oluyor. Bir gece kafayı epeyce tütsülemiş hana dönüyordum. Yolda aşka gelip:

— Yaşasın cumhuriyet! diye bağırdım! Karşıma bir polis çıktı. Ve bana hiç bir şey sormadan ağızma şamarı yaptırdı:

— Ne vuruyorsun? dedim. Bir şamar daha yedim. Bir daha sordum, bir daha vurdu. Sizin anlıyacağınız ben sordukça o vurdu, o vurdukça ben sordum. Sonunda bu hale geldim. Halbuki onun bana tokat atmaya ne hakkı var?

«Her şeyin bir sırası var. Hem sen kör-kütük sarhoş muşsun!» diyeceksiniz.

Benim bu suale de cevabım hazır: Onun bana yapabileceği şey, beni alıp karakola götürmekti.

Müslimin sözünü gülerek kestim:

— Bir defa da o memuru dinlemeli. Bakalım seni döven o mu? Sonra kimbilir sen de ona neler söylemişsin, neler yapmışsındır?

Müslim, bildiği yeminleri sıralamaya hazırlanıyor:

— Allah gözümü...

Gene karışıyorum:

— Şimdi o bahsi kapayalım. 120 günün haklı olduğunu mahkeme tayin edecek. Sen, yüzünün bu hale girmesi yüzünden ne kaybettin? Onu anlat!

Müslim hiç düşünmeden cevap veriyor:

— Evvelâ kendi keyfim kaçtı. Maymun bile kendisini beğenmezse çatlarmış. Yüzüm bu hale girdikten sonra maymuna hak verdim. Gözüm bir aynaya ilişecek diye, korkumdan etrafıma bakamıyorum.

Cebinden bir vesika fotoğrafı çıkarıp bana uzatıyor:

— Bir şu resme, bir de bana bak!... Müslim gitti, resmi kaldı yadigar... Bizim kocakarı ahiretten dönse de: «Ulan, ben bu suratı sana bu halde mi verdim!»

diye sorsa ne cevap vereceğim? Hem bütün bunlardan geçtim: Yüzümün bu biçime girmesi yüzünden işlerim güçlerim de bozuldu. Eskiden günde üç kâğıda metelik vermezken, şimdi meteliğe kurşun atıyorum.

Çünkü o zaman bir çok kadın müşterilerim vardı. suratına bakılır bir delikanlıyım diye, hep benden alışveriş ederlerdi. Ben köşebaşından feryadı bastım mı hepsi önüme dökülürlerdi. Şimdi ben geçerken görürlerse başlarını çeviriyorlar. Sizin anlayacağınız, bu yüzüm yüzünden ekmeğim elimden gitti!

Müslim eski yüzünü anmanın acısıyla yeni yüzüne biriken terleri siliyor, ve geniş bir nefes alıyor:

— Dert bir değil ki bay ağabey... Eskiden bir âleme giderdik. Arkadaşlar:

— Müslim böyle yerlerde sen varken bize ekmeğ düşmez! derlerdi. Şimdi nerede o şans? Bir toplantı yaptık mıydı, dilenci izmariti gibi sönük kalıyorum!.

Sonra ben mektep medrese görmedim. Mürekkep yalamadım. Hanım yok, hamamım yok. Benim varım yoğum, elim, ayağımın tutması, yüzümün, gözümün düzgünlüğüdür. Yarım öbür gün dünya evine girmek istesem, bu halimle hangi kız yüzüme bakar?

«Ettir, kaynar!» dediler. İki senedir, bu ümitle avunuyorum. Fakat ne gezer? Surat dediğin, kundura, pantolon değil ki, yırtılınca tamir ettiresin, terzinin elini öpüp diktiresin!

Halbuki şimdi varsa güzellik, yoksa güzellik!.. Değil insanın, haşahazurdan köpeğin, eşeğin, katırın, hattâ yılanın bile güzeli başta ediliyor!

— Şimdi ne kadar tazminat istiyorsun?

— Benim istemeden bir şey çıkmaz ki?

Ben uğradığım zararları sayıp döktüm. Geri yanını mahkemenin mürüvvetine bıraktım.

Onlar ne takdir ederlerse raziyim!

Ben ayrılmaya hazırlanırken, Müslim, mahkemenin verdiği son karardan şikâyet ediyor.

— Şimdi mahkemeye bir profesör gelecek beni muayene edecekmiş. Mahkemenin işine karışmak benim haddim değil ama, bu işte ben mağdur olacağım. O profesör benim yüzümün eski halini bilmez ki bozulup bozulmadığımı anlansın? Hem erkek erkeğin güzelliğinden ne anlar? Bana kalırsa, mahkeme, benim eski halimi bilen kadınları da çağırmalıdır.

Naci Sadullah

Adapazarı Asliye Hukuk Hâkimliğinden:

M. Aleyha: İzmirde Karantina şehit Nâzım sokağında 17 sayılı evde Abbas kızı Sabahat.

Davacı: Karasu kaymakamı kocanız Nizamettin Yücel tarafından aleyhinize açılan boşanma davasının yapılan muhakeme neticesinde: Davacile sizin boşanmanıza ve sizin bir sene müddetle yeniden evlenmemenize 19/7/937 tarih ve 439/461 sayılı ilâmnı ikametgâhınız belli olmasından tebliğ edilmiş ve ilânen tarafınıza tebliği davacı vekili Rüştü Bekkont tarafından ilânen tebliğ ifası talep edilmekte olduğundan işbu ilâmnı tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilânen tebliğ olunur. «6531»

Adapazarı İkinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Müddeialeh - Adapazarının Beylik kışla köyünde Tahir oğlu Yusuf Adapazarının Beylik kışla Maksudiye köyünden Tahir kızı Aysenin aynı köyden İbrahim kızı Fatma aleyhine Adapazarı Sulh Hukuk Mahkemesinde açtığı izalei şüyu davasının icra kılman muhakemesinde: Hissedar bulunduğu ve ikametgâhı meçhul olduğu anlaşılan Tahir oğlu Yusuf hakkında mahkemeye gelmesi için ilânen tebliğat ifasına karar verilmiş olduğundan mahkemenin bırakıldığı 12/10/937 tarihinde Adapazarı Sulh Hukuk mahkemesine gelmediği takdirde hakkında gıyaben muamele ifa olunacağı ilân olunur. «6532»

“Bu sırrı hiç bir vakit zevcime ifşa etmedim,,

«Şimdi, eskisinden daha fazla seviyoruz. Halbuki bir müddet, muhabbeti ve sevgisi azalmıştı. Sebepini de biliyordum. Buruşukluklarım, beni 50 yaşlarında ve adeta ihtiyarlamış gibi gösteriyordu. Bugün ise 30 dan noksan görünüyorum. Zevcim bunun sırrına vâkıf değildir. Fakat bunu da yegâne cild unsuru Tokalon kremine medyunum. Kullanmağa başladığım günden bir gün sonra ne kadar genç ve ne kadar taze görünüyorum.» Tokalon kremini, cildin hüceyrelere gençlik faaliyetine ırea için yegâne vasıttır. Terkinde Viyanada yapılan şayanı hayret fenni keşfin cevheri olan «Biocel» mevcuttur. Ve cevher, genç ve sağlam cild hüceyrelere besliyerek ikaz ve ihya eder.

Siz de bu kadının yaptığını yapabilirsiniz.

Siz de yegâne cild unsuru olan Tokalon kremi kullanınız. Akşamları yatmadan evvel (pembe rengindeki) Tokalon kremi ve sabınları (beyaz rengindeki) Tokalon kremi kullanınız. Makavvi, besleyici ve beyazlatıcıdır.

Dr. A. K. KUTİEL

Karaköy Topçular cad. 37

DOYÇE LEVANT LİNYE
G. M. B. HAMBURG
Doyce Levant Linye Hamburg A. G. Hamburg, Atlas Levant Linye A. G. Bremen.
Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahriyâh arasında azimet ve avdet muntazam postalar İstanbulda beklenen vapurlar
Morea vapuru 30 Eylülde doğru
Delos vapuru 1 T. evele doğru.
Chios vapuru 11 T. evele doğru.
Soma vapuru 17 Birinci Teşrine doğru
Burgaz, Varna, Köstence için limanımızdan hareket edecek vapurlar
Soma vapuru 22 Birinci Teşrine doğru.
Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Rotterdam limanları için hareket edecek vapurlar
Morea vapuru 2 Birinci Teşrine doğru
Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında DOYÇE LEVANTE LİNYE vapur acentalığına müracaat.
Telefon : 44760 - 44769

Doktor İbrahim Zati Oget
Belediye karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25. İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	700	400	100
YUNANİSTAN	2300	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

SATIŞ İLÂNI

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Ayşe tarafından Vakıf Paralar İdaresinden 24241 ikraz numarasile borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına ehliyük tarafından 2954 lira kıymet takdir edilmiş olan Beyoğlunda Firuzâğa mahallesi Yenimahalle sokağında eski 24 yeni 26 kapı numaralı bir tarafı 22 numaralı Lâfite ile Nâzımın haneleri bir tarafı İtalya Rahibelerinin bahçeleri, bir tarafı bakkal Yorginin hanesi ve önu Yenimahalle caddesile çevrili bir hanenin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır:

Zemin kat: Mermer bir antre, bir oda zemini malta döşeli ve içinde bir kuyu, 2 kömürlük ve bir maltız ocağı bulunan bir mutfak.

Birinci kat: Bir koridor üzerinde birinde yük ve dolab bulunan iki oda.

İkinci kat: Bir sofa üzerinde, şahnişli bir oda, bir kiler, bir helâ.

Üçüncü kat: Bir merdiven altı, üç oda, zemini çinko döşeli bir taras.

Umumi evsafı: Hanenin beden duvarları kâgır, içi ahşaptır. Terkos ve elektrik vardır.

Mesahası: Tamamı 84 metre murabba olup bunun 71 metre murabba binadır.

Yukarıda hudud, evsaf ve mesahası yazılı gayrimenkulün tamamı açık artırma konmuş olup 1/11/937 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar Yeni Postahane binasındaki dairemizde açık artırma ile satılacaktır. Artırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde gayrimenkul en çok artıranın üzerine ihale edilecek, aksi takdirde en son artıranın taahhüdü baki kalmak üzere artırma on beş gün müddetle temdid edilerek 16/11/937 tarihine rastlayan salı günü saat 14 den 16 ya kadar yine dairemizde ikinci açık artırması yapılacak ve bu ikinci artırmada gayrimenkul en çok artıranın üzerine ihale edilecektir.

Satış peşindir. Taliblerin artırmaya girmezden evvel muhammen kıymetin % 7.5 u nisbetinden pey akçesi vermeleri veya milli bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri lâzımdır.

Birikmiş vergilerle belediyeye ait tenviriyeye, tanzifiye ve dellâliye resimleri ve Vakıf içaresi satış bedelinden tenzil edilir. 20 senelik taviz bedeli müşteriye aittir.

2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesinin 4 üncü fıkrasınınca, bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını, bu ilânın neşri tarahinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerle bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu siciline sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 1/10/37 trihinden itibaren herkesin görebilmesi için açık bulundurulacak olan artırma şartnamesile 935/453 numaralı dosyasına müracaatları ilân olunur. (6537)

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 2612 lira 85 kuruş olan Floryada soyunma gardropları tarasına tente için lüzumu olan borudan karkas yaptırılması açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 N.11 kanunda yazılı vesikadan başka Fen işleri müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile 195 lira 96 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 27/9/937 pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (6123)

İstanbul Üniversitesi Arttırma, Eksiltme ve Pazarlık Komisyonu İlanları.

Muvakkat teminat	Keşfi	İşin özü
319 lira	4242.77 lira	Fen Fakültesi Jeoloji ve Mineroloji enstitüsünde yapılacak tadilat ve tamirat.

1 — Yukarıda yazılı iş Üniversite Rektörlüğünde 30.9.937 perşembe günü saat 15 de ihale edilmek üzere açık eksiltmeye konulmuştur.
2 — Taliblerin 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ile 3000 liralık bu gibi işler yaptırma dair İstanbul Bayındırlık Direktörlüğünden vesika getirmesi lâzımdır.
3 — Şartname hergün Rektörlükte görülür. Teminat ihaleye kadar Üniversite Muhasebesine yatırılmış olmalıdır. (6142)

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Yüksek Enstitü talebeleri için aşağıda cinsleri gösterilen ayakkabıları açık eksiltme ile satın alınacaktır.
2 — Muhammen bedel 2702 lira 50 kuruş olup mukavvat teminat 202 lira 70 kuruştur.
3 — İhale 13/10/937 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 16 da Yüksek Enstitü Rektörlük binasında Komisyon odasında yapılacaktır.
4 — Fazla izahat ve parasız şartname almak ve nümuneleri görmek isteyenler Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. «6481» «3560»

Cinsi	Azami adet	Muhammen bedel	Yekûn tutarı
			Lira
Erkek Talebe A. K.	450 Çift	550	2475
Kız	35	650	227,5
			2702,5

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Kurumumuzun ihtiyacı olan aşağıda isimleri yazılı altı kalem eşya kapalı zarf usulile, eksiltmeye konulmuştur.
2 — İhale 4/10/937 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de Yüksek Enstitü Rektörlük binası komisyon odasında yapılacaktır.
3 — Muhammen bedel 8555 ve muvakkat teminat 642 liradır.
4 — Teklif mektublarının ihale günü saat 13 e kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine vermeleri ve ihale saatinde komisyonunda hazır bulunmaları.
5 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. «3346» «6139»

Cinsi	Adet	Beherinin fiatı	Yekûn tutarı
		Kuruş	Lira
Yorgan çarşafı	1200	380	4560
Yatak	1200	215	2580
Yastık yünü	1200	75	900
Yatak	225	80	180
Yüz havlusu	100	60	60
Bornuz	50	550	275
			8555

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

Keşif bedeli ilk teminat Eksiltmenin Lira Kuruş Lira Kuruş tarihi günü saatı

A — Riva muhafaza binası tamiri 246 89 19 00 28-9-937 Salı 10

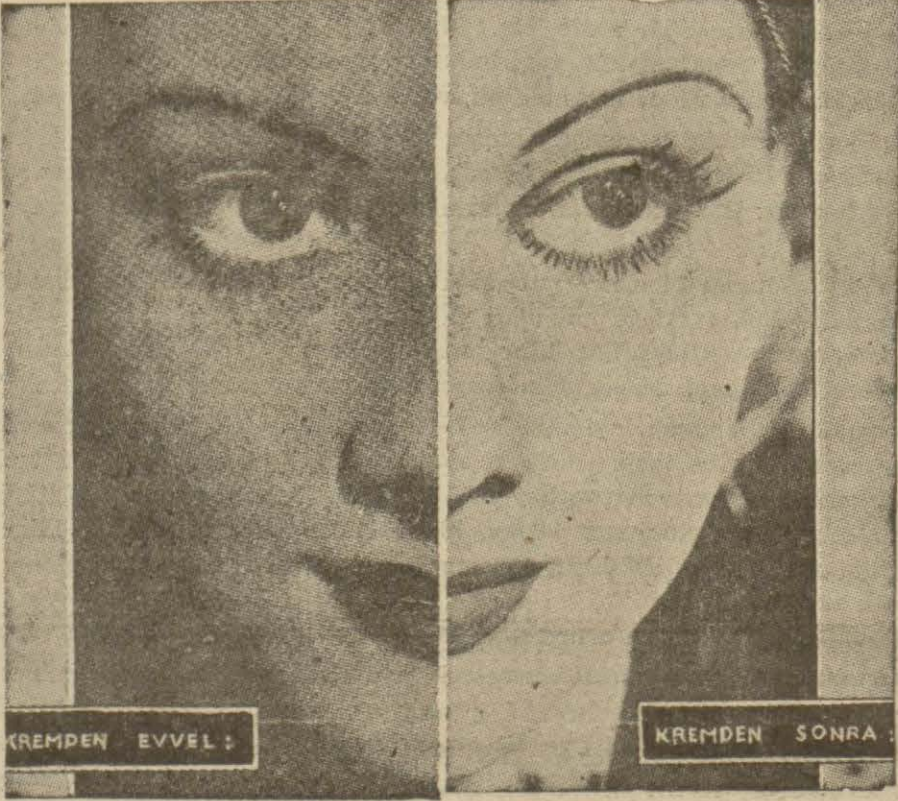
B — Riva muhafaza rihtim tamiri 248 67 19 00 " " 11

1 — Yukarıda yazılı tamirat pazarlıkla yapılacaktır.
2 — Tamirata aid şartname ve keşif cetveli komisyondadır. Görülebilir.
3 — İsteklilerin ilk teminat makbuzu ve kanunî vesikalarile birlikte yukarıda yazılı gün ve saatte Galata eski İthalât Gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri. «6489»

H A S A N

Yarım yağlı gece ve deniz kremi
Menekşe ve acibadem

Yağsız Kar Kremi

ACIBADEM YAĞI KREMİ

Çilleri, sivilceleri, ergenlikleri izale eder. İhtiyarları gençleştirir, gençleri güzelleştirir.

HASAN ismine ve markasına dikkat.

TARAĞA İSYAN EDEN SAÇLAR

Ekseriya buldukları yeri terketmek arzusunda olanlardır. Binaenaley

Saçlarınızı İtaate Alıştırınız

Bunun en iyi çaresi

PERTEV BRİYANTİNİ

kullanmaktır.

NEOKALMİNA

GRIP - NEZLE - NEURALJİ BAŞ ve
DIŞ AĞRILARI - ARTRİTİZM

SARAÇHANE BAŞINDA HORHOR CADDESİNDE

Erkekler kısmı : Münirpaşa konağında - Kızlar kısmı ile ilk kısmı : yeni yapılan binada

KIZ YATILI
ERKEK HAYRİYE LİSELERİ YATISIZ

Ana - İlk - orta - Lise kısımlarını havidir. Fen ve edebiyat kolları vardır. İlk sınıflardan itibaren ecebi lisans mecburidir. Münirpaşa konağı erkekler kısmına Münirpaşa konağı karşısında leyli bir liseye lazım olan bütün müstemilâti havi büyük bahçeli yeni yapılan bina da kız lisesi ile ilk kısma tahsis edilmiştir. Kızlar kısmında tedrisat tamamile ayırdır. Nehari talebeden arzu edenler mektebin hususi otobüsile naklolunurlar. Kayıd muamelesine başlanmıştır. Hergün sabah, saat 10 dan akşam 5 e kadar müracaat kabul olunur. Telefon: 20530

Siz de bu kremden
şaşmayınız!

KANZUK

Güzellik
kremi

Bütün cihanda elli senedir daima üstün ve eşsiz kalmıştır.

KREM BALSAMIN

Büyük bir bilgi ve uzun bir tecrübe mahsulü olarak vücuda getirilmiş yegâne sıhhi kremlerdir.

KREM BALSAMIN

Şöhretini söz ve şarlatanlıkla değil sıhhi evsafını Londra, Paris, Berlin, Nev - York güzellik enstitülerinden yüzlerce krem arasında birincilik mukâfatını kazanmış olmakla isbat etmiştir.

DİKKAT:

KREM BALSAMIN

Gündüz için yağsız, gece için yağlı ve halis acibadem kremleri olarak dört nev'i vardır.

KREM BALSAMIN

Ötedenberi tanınmış hususi vazolarında satıldığı gibi son defa sureti mahsusada imal ettirdiğimiz gayet şık ve beraber taşıma elverişli hususi tüpler derunünde dahi satılmaktadır.

Fiatça daha ehven olduğu kadar pek kullanışlı ve zarif olan :

KREM BALSAMIN

Tüpleri bütün nevilerle tanınmış ecza, itriyat ve tuhafiyeye mağazalarında bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Operatör - Urolog

Dr. Mehmet Ali

İdrar yolları

hastalıkları mütehassısı. Köprübaşı
Eminönü han Tel: 21915

İlân Tarifemiz

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptracak - lar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

RADYOLİN İLE
Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra mutlaka dişlerinizi fırçalayınız.

Zira bir veya iki defa yapılan her iş mutlaka yarım demektir ve bu kadarile dişlerin sıhhatini tam temine imkân yoktur

Yemeklerin kırıntıları, salyanın ifraz ettiği mikroblar, dışarıdan alınan muzır mevad karşısında dişler ve diş etleri eğer mütemediyen temizlenmezse bozulmağa ve çürümeğe mahkûmdur.

Çürük dişler, mide ve barsak ihtilâtlarından zattüreeye kadar her nevi hastalığa yol açabilir.

RADYOLİN

ile muhakkak sabah, öğle ve akşam ve her yemekten sonra, günde 3 defa fırçalamak şartile...

PARANIZ FAİZ GETİRMEK
SURETİLE SİZİN İÇİN
ÇALIŞIR

HUSUSİ ŞARTLARIMIZ HAKKINDA
GİŞELERİMİZDEN MALÜMAT ALINIZ

HOLANTSE BANK UNİ
İSTANBUL - KARAKÖY PALAS - ALALEMCI HAN

Teknik okulu giriş imtihanı
Teknik okulu müdürlüğünden :

Giriş imtihanı 4/Teşrinievvel/937 Pazartesi günü Üniversite Fen Fakültesi konferans salonunda yapılacaktır. Kaydolunanların fotoğraflı karnelerile o gün saat 8,30 da Fen Fakültesi bahçesinde bulunmaları ve riayete mecbur oldukları imtihan talimatını öğrenmek için her gün mektebe müracaatları ilân olunur.

(6456)

SILKO

ROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK

Sinir ve soğuk
algınlığından ileri
gelen şiddetli ağrıları
teskin ve izale eder
her eczanede arayınız

